

Ikt. sz.: KSB/48-1/2013.

KSB-28/2013. sz. ülés
(KSB-115/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális és sajtóbizottságának**
2013. december 10-én, hétfőn, 10 óra 07 perckor
az Országház főemelet 40. számú Delegációs termében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Civil Alap „Magyar holokauszt-emlékév – 2014” támogatási programra benyújtott pályázatok véleményezése és rangsorolása, döntés a bizottság előterjesztéséről</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>Hozzászólások a bizottság tagjai részéről</i>	8
<i>Pálffy István (KDNP)</i>	8
<i>Gyutai Csaba (Fidesz)</i>	9
<i>Novák Előd (Jobbik)</i>	9
<i>L. Simon László (Fidesz)</i>	13
<i>Dr. Hiller István (MSZP)</i>	20
<i>Menczer Erzsébet (Fidesz)</i>	23
<i>Nagy Csaba (Fidesz)</i>	24
<i>Hozzászólások a meghívottak részéről</i>	25
<i>Szabó György (Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány)</i>	25
<i>Kirschner Péter (Magyar Zsidó Kulturális Egyesület)</i>	25
<i>Heisler András (Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége)</i>	26
<i>Dr. Tamási Judit (Külügyminisztérium, Miniszteri és Parlamenti Államtitkári Kabinet)</i>	27
<i>Dr. Mikecz Péter (Miniszterelnökség)</i>	27
<i>Határozathozatal</i>	28

Napirendi javaslat

1. A Civil Alap „Magyar holokauszt-emlékév – 2014” támogatási programra benyújtott pályázatok véleményezése és rangsorolása, döntés a bizottság előterjesztéséről

Meghívott vendégek:

Magyar Holokauszt – 2014 Emlékbizottság tagjai

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **L. Simon László** (Fidesz), a bizottság elnöke
Pálffy István (KDNP), a bizottság alelnöke

Gulyás Dénes (Fidesz)
Dr. Gyimesi Endre (Fidesz)
Gyutai Csaba (Fidesz)
Dr. Kupper András (Fidesz)
Lukács László (Fidesz)
Menczer Erzsébet (Fidesz)
Nagy Csaba (Fidesz)
Németh Zoltán (Fidesz)
Szabó Csaba (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP)
Kránitz László (MSZP)
Novák Előd (Jobbik)
Dr. Vitányi Iván (független)

Helyettesítési megbízást adott

Kiss Attila (Fidesz) Gulyás Dénesnek (Fidesz)
Dr. Kupper András (Fidesz) távozása után Menczer Erzsébetnek (Fidesz)

Menczer Erzsébet (Fidesz) távozása után Lukács Lászlónak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke
Szabó György, a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány kuratóriumi elnöke
Kirschner Péter, a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület elnöke
Dr. Tamási Judit, a Külügyminisztérium Miniszteri és Parlamenti Államtitkári Kabinetének munkatársa
Dr. Mikecz Péter igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár (Miniszterelnökség)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Nagy Zoltán, a bizottság tanácsadója

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 07 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Mindenkit tisztelettel és szeretettel köszöntök a Kulturális és sajtóbizottság 2013. december 10-ei ülésén. Az előzetesen kiküldött napirendi javaslatunkat képviselőtársaim megismerhették. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Kérdezem, hogy van-e valakinek az elnöki javaslatról eltérő vagy azt kiegészítő javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Szavazzunk! Aki a napirendi sort elfogadja, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Köszönöm. 1 ellenszavazattal a bizottság a kiküldött napirendi sort elfogadta.

A Civil Alap „Magyar holokauszt-emlékévé – 2014” támogatási programra benyújtott pályázatok véleményezése és rangsorolása, döntés a bizottság előterjesztéséről

Elnöki bevezető

Tisztelt Képviselőtársaim! Az 1. napirendi pontunk: a Civil Alap „Magyar holokauszt-emlékévé – 2014” támogatási programra benyújtott pályázatok véleményezése és rangsorolása, döntés a bizottság előterjesztéséről.

Tisztelettel köszöntöm körünkben kedves vendégeinket, a Holokauszt Emlékbizottság tagjait, az érdeklődő szakembereket, kollégákat, esetlegesen a pályázókat, akik megjelentek a mai ülésünkön. Köszöntöm a sajtó képviselőit és a hivatal munkatársait, valamennyi kollégánkat. Külön köszöntöm a Miniszterelnökség képviselőit, Mikecz helyettes államtitkár urat, akik a pályázat kiírói, és akiknél a végső döntés meg fog születni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégeink! Mint tudják, a Miniszterelnökség készítette elő az emlékévet a holokauszt 70 éves évfordulójára, amelyre egy kiírást is megfogalmazott. Közben jelzem vendégeinknek, hogy ha esetlegesen valakinek szüksége van szinkrontolmácsolásra, akkor arra van lehetőségünk, tehát ez is megoldott. Mint ismeretes, tehát a Miniszterelnökség egy olyan civil pályázatot írt ki másfélmilliárd forintos keretösszeggel, amely pályázat azt a célt szolgálta, hogy a hivatalos állami megemlékezéseken túl – a magyarországi és a határon túli magyar közösségeket is megszólítva, elsősorban a civil társadalom aktivitására számítva – olyan megemlékezéssorozat részesei lehessünk 2014-ben, amely aktív szereplővé képes tenni a társadalom széles rétegeit. Azaz a megemlékezés ne csak egy tőlünk távol lévő dolog legyen, hanem egy olyan emlékezési folyamat, amelyben az utókor tagjai is olyan módon vesznek részt, hogy képesek tanulni belőle, és levonni az egész társadalomra vonatkoztatva mindazokat a fontos tanulságokat, amelyek egy ilyen nemzeti tragédiából levonhatóak.

Meg kell mondanom őszintén önöknek, hogy várakozásunkon felüli a pályázat sikere. Legutóbb már az érintett szervezetekkel folytatott egyeztetéseken is elmondtam azokat az adatokat, amelyeket most szeretnék képviselőtársaimmal is ismertetni, hogy a jegyzőkönyv is őrizze ezeket az adatokat. Összesen 1073 pályázat érkezett be határidőre. A másfélmilliárdos keretösszeghez képest 13,9 milliárd forintos igénnyel találkoztunk. Ez egészen döbbenetes nagy szám. A pályázatok száma, az igényelt támogatásoknak a mértéke, a pályázatok összetettsége, társadalmi, földrajzi értelemben való széles spektruma azt mutatja, hogy már a pályázat kiírása, illetve a pályázatok benyújtása is képes volt azt a szándékot valamilyen módon betölteni, amit a pályázat kiírásakor a Miniszterelnökséggel együtt megfogalmaztunk, nevezetesen, hogy széles társadalmi rétegeket vonjunk be az emlékezésbe.

A pályázatokkal kapcsolatban el tudom azt mondani, hogy az alapítványoktól, betéti társaságoktól, részvénytársaságoktól, egyesületektől, egyházaktól, egyházi intézményektől

határon túli egyházaktól, határon túli különféle szervezetektől, sőt magánszemélyektől anyaországon belülről, helyi önkormányzatoktól vagy helyi önkormányzatok számára fenntartott költségvetési szervektől, egyéb, elsősorban központi költségvetési szervektől, közttestületektől, szövetségektől, helyi nemzetiségi önkormányzatoktól, országos nemzetiségi önkormányzatoktól, oktatási intézményektől, magánszemélyektől, sőt be nem jegyzett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetektől is érkezett be pályázat. Ez az összesen 1073 pályázat azt mutatja, ha csak a magánszemélyeket emelem ki, hogy a pályázatok majdnem 20 százalékát – 192 darabot – magánszemélyek adtak be; nagyon sok, 172 darab pályázatot adtak be civil szervezetek, alapítványok; egyesületek 197 pályázatot, egyházak, egyházi intézmények 69 pályázatot; határon túli egyházak és szervezetek 64 darab pályázatot. Ez azt mutatja, hogy valóban az eredeti szándékunk igazolódott vissza, azaz a civil közösség megszólítása sikeres volt, sőt ha az önkormányzati pályázatok típusaira és feladatvállalásaira összpontosítunk, akkor abból az is látszik, hogy az önkormányzatok is megértették, hogy mi a kormányzati akarat, a kormányzati szándék, és ennek megfelelően nyújtották be pályázatukat.

Kollégáim téma szerint is rangsorolták a pályázatokat: műtárgyak díjazására érkezett be viszonylag szép számú pályázat, illetve játékfilm-előkészítésre és gyártásra, könyv, folyóirat, tematikus kiadvány előkészítésére egészen nagyszámú pályázat érkezett be, szakmai rendezvények, konferenciák, előadások megtartására is szép számú pályázat érkezett, kiállítások megrendezésére is kaptunk pályázatokat. Talán a legnagyobb számban a megemlékezésekre és közvetlenül a megemlékezésekhez kapcsolódó programokra érkezett be – egyébként 144 darab – pályázat.

A pályázatokat külön alkotja a Radnóti-emléknap megrendezése; erre 35 pályázat érkezett be, összesen 188 millió forintos igénnyel. Örökségvédelmi, beruházási pályázatok közül – itt elsősorban temető-, zsinagógafelújításra kell gondolni – 24 darab pályázat érkezett be, összesen 664 millió forintos igénnyel. Voltak komplex pályázatok is, ahol egyszerre volt kiállítás, konferencia és hozzákapcsolódó több kiadvány; ilyen típusú pályázat 376 érkezett be, összesen 5 milliárd 462 millió forintnyi igénnyel. Amit meg kell említeni, hogy 65 darab oktatási programra érkezett pályázat, összesen 475 millió forintnyi igénnyel. Ez is azt mutatja, hogy nagyon széles tematikai értelemben is a pályázati anyag, a pályázati lista. Azt gondolom, hogy ez már önmagában a siker záloga.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg, hogy mielőtt a vitát megnyitjuk, megköszönjem ennek a hihetetlen nagyszámú pályázatnak a feldolgozását, részint kollégáimnak a munkáját, hiszen nélkülük nem tudtuk volna ilyen példátlan gyorsasággal, professzionálisan előkészíteni döntésre az anyagot, hiszen már egy héttel ezelőtt kész voltunk az anyag feldolgozásával, és meg tudtuk kezdeni az érdemi egyeztetéseket, hogy a mai bizottsági ülésen ne kelljen tételről tételre végigmennünk a pályázati anyagokon. Először is meg kell köszönnöm a bizottság részéről dr. Nagy Zoltán bizottsági titkár úrnak és Ferenc Zsuzsa titkárságvezető kolléganőnknek a munkáját, akiknek besegített a Külügyi bizottságból Nagy Nikoletta is. Az az igazság, hogy azok után, hogy a Miniszterelnökség, illetve a kormány engem kért fel arra, hogy a pályázatokat koordináljam, illetve a bizottságot kérte fel arra, hogy tegyen javaslatot a Miniszterelnökség számára, ezért érthető volt, hogy a bizottság munkatársait is bevonjuk a munkába, akik ezt a feladatot készséggel, örömmel és nagy-nagy munkabírással látták el. Az ő munkájukat segítette Pápay György és Bajnai Zsolt szakértőként, és magának a sok-sok anyagnak a feldolgozásában – itt látható mögöttem a sok-sok pályázati anyag, mind az 1073 mappa – a következő kolléganők vettek részt: Unger Erika, Ficsor Zsófia, Vízkeleti Andrea, Lőrincz Dorothy a Miniszterelnökségről, Jakab Levente, Gillich Petra, Kovács Dorottya, Kovács Endre, Fenyvesi Zsolt, Rátkai Eszter, Hídvégi Edina és Jánoska Dóra, illetve természetesen napi szinten konzultáltunk Mikecz Péter helyettes államtitkár úrral és a Miniszterelnökségről még Perényi Zsigmonddal. Mindenkinek köszönöm szépen az együttműködést, köszönöm szépen mindenkinek a munkáját. Az utolsó

nap vasárnap éjfélkor – amire kitűztük magunknak a határidőt, hogy meddig dolgozzuk fel a pályázatokat – még dolgoztak a munkatársaink, tehát azt hiszem, hogy professzionális anyagot sikerült előállítani.

A menetrendről pár szót, kedves képviselőtársaim és tisztelt vendégeink. A pályázati anyagok feldolgozása és az Excel-tábla elkészítése után – amely tulajdonképpen egy részletesen adatolt táblázat, minden egyes pályázati igénynél a megjegyzésnél feltüntettük a célokat és egyéb más, fontos információkat – ezt a pályázati anyagot, ezt a dokumentációt az eredeti szándékainknak és ígéretünknek megfelelően átadtuk a legnagyobb zsidószervezetek vezetőinek, akik rendkívül lelkiismeretesen felkészültek ebből az anyagból, majd egy egyeztetést folytattunk le velük, amely egyeztetésen egy közös javaslattal jöttek felénk. Ezúton is szeretném megköszönni a munkájukat, meg kell mondanom őszintén, hogy ez rendkívül nagy segítséget jelentett. Ha ők nem ilyen – mondhatom ezt a kifejezést, talán nem értik félre – önmérséklettel tettek volna le javaslatot az asztalra, körülbelül a pályázati keretösszeg felére, akkor azt hiszem, nagyon nagy gondban lettünk volna, és még heteken keresztül próbáltunk volna valamilyen javaslatot megfogalmazni a bizottság számára. Ezért én megköszönöm az itt, a teremben is helyet foglaló vendégeinknek azt, hogy ennyire konstruktívan, korrektül álltak a feladathoz, és nemcsak a zsidószervezeteknek, hanem az Országos Cigány Önkormányzatnak is, akik szintén részt vettek a munkában, aztán írásos javaslatukkal is kiegészítették az eredeti listát. Azt követően, hogy megtörtént a szakmai egyeztetés, a hivatal munkatársai minden képviselőtársamnak elküldték a listát, az Excel-táblát, és lehetőséget adtunk minden országgyűlési képviselőnek – éppen azért, hogy ne ma kelljen itt egyesével végigmenni a pályázatokon –, hogy betekintsenek a pályázati anyagokba. Az én irodámban voltak elhelyezve a dossziék, és minden képviselőtársunk kapott arra lehetőséget, hogy felkészüljön, és javaslatot tegyen meg.

Megköszönöm képviselőtársaim aktív munkáját. Ki kell emelnem, hogy a Fidesz képviselőcsoportja kezdeményezte azt, hogy egy munkacsoport-értekezleten tekintsük át a teljes pályázati anyagot; ez megtörtént, a Fidesz és a KDNP képviselői az egész pályázati dokumentációt áttekintették, és ők is megfogalmazták a javaslatukat. Ugyanígy a Szocialista Párttól is megkaptuk a javaslatokat, Hiller miniszter úrtól egy tételes javaslati listát kaptunk, és éppen tegnap még személyesen volt is szerencsénk beszélgetni, mert pont bent ültem az irodámban, amikor miniszter úr is személyesen megtekintette a pályázati dokumentációt, és átnézte azokat a pályázati anyagokat, amelyeknél még kérdése volt, vagy ahol még valamilyen dolgot tisztázni akart. Így tegnap késő este még minden javaslatot be tudtunk építeni abba a javaslatcsomagba, amelyet most képviselőtársaim elé terjeszték. Sikerült tegnap még Osztolykán képviselőtársammal is egyeztetni, aki ígérte, hogy itt lesz a bizottsági ülésen, de nem tudom, hogy most éppen hol van; képviselő asszonnyal kifejezetten a cigányholokauszthoz kapcsolódó pályázatokról váltottunk szót, és azt hiszem, hogy sikerült őt megnyugtatnom, hogy az a javaslatcsomag, amelyet ma a bizottság elé terjeszték, megnyugtatóan, kellő mértékben figyel a problémára. Voltak olyan képviselőtársaink, akik nem tekintettek bele a pályázati anyagba, de feltételezem, hogy ők is át tudták nézni az átküldött Excel-táblát, mindenesetre ha valakinek javaslata van, azt a vitában meg tudja tenni.

A következő tehát az általam javasolt metodika a mai ülésünkre. Először is szokásainknak megfelelően egy egykörös vitát javaslok a képviselőtársainknak, tehát minden képviselőtársunk egyszer szólhat hozzá, mondhatja el a véleményét a pályázati csomagról, az egész emlékévről, és javaslom, hogy utána adjunk szót a vendégeinknek. A „vendégek” alatt természetesen a Miniszterelnökséget értem, akiknek a kormány képviselőjeként egyébként is van szólási joguk a bizottságban, viszont adjunk szót az Emlékbizottság tagjainak is – erről majd mindjárt szavaztatok, hiszen erről kell szavaznunk –, ezt követően pedig tegyünk javaslatot a Miniszterelnökségnek, hiszen a döntést nem mi hozzuk, hanem a Miniszterelnökség.

Azt javaslom képviselőtársaimnak, hogy egy komplex csomagot tegyünk le a Miniszterelnökségnek. Én minden egyes képviselői kérést figyelembe vettem, amikor a szakértő kollégákkal itt összeállítottuk azt a listát, amely előttünk fekszik, tehát a témával az elmúlt két hétben intenzíven foglalkozó kormánypárti és szocialista képviselőtársaink számára ez a lista már egy ismert lista. Azt javaslom, hogy egy ilyen kompakt listát tegyünk le az asztalra, ami fillérre, forintra a másfélmilliárd forint elosztásáról szól, és amely változtatás nélkül tartalmazza a szakmai szervezetekkel, illetve az egyházi szervezetekkel való egyeztetésnek a számait. Ezen túl – minthogy óriási nagy a pályázati igény – én még egy javaslattal fogok élni, de azt majd csak a vita után fogom elmondani, úgyhogy most először is azt kérem, hogy szavazzunk.

Képviselőtársaimat kérdezem, hogy egyetértenek-e ezzel a metodikával, illetve egyetértenek-e azzal, hogy a meghívott vendégeink szót kaphassanak a vitában. *(Novák Előd jelentkezik.) Szavaz vagy...? (Novák Előd: Szólnék.) Szólni kíván Novák képviselő úr. Parancsoljon! Ügyrendi kérdésben? (Novák Előd: Ügyrendi kérdésben, igen.) Parancsoljon!*

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót. Azt javaslom – ahogy ezt máskor is meg szoktam tenni –, hogy a bizottság ülésein a bizottság tagjai szólhassanak hozzá többször is, hiszen akkor alakulhat ki vita, ha reagálhatunk egymásra, de ha például az utánam következő hozzászólásra már nem is reagálhatok, illetve az esetlegesen feltett kérdésekre adott válasza már nem is replikázhatok, akkor azt gondolom, hogy érdemi vita nem alakulhat ki. Mi azért vagyunk a bizottság tagjai és országgyűlési képviselők, hogy vitát folytathassunk le adott esetben minden bizottsági ülésen, így a mai ülésen is, tehát javaslom, hogy a bizottság tagjai a Hárszabály adta keretek között, azon túlmenően nem korlátozva szólhassanak hozzá.

ELNÖK: Van-e ehhez valakinek ügyrendi hozzászólása? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen. Először is két külön körben szavazunk. Először szavazunk Novák képviselő úr ügyrendi javaslatáról. Aki Novák képviselő úr ügyrendi javaslatával egyetért, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 igennel és 1 tartózkodással az ügyrendi javaslatot nem támogatta. *(Jelzésre:)* Elnézést, 2 tartózkodás volt – képviselő úr, elnézést kérek, nem láttam a kezét –, tehát 2 tartózkodással az ügyrendi javaslatot nem támogattuk.

Most szavazzunk arról, hogy a meghívott vendégeink hozzászólhassanak. Aki ezt támogatja, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy 1 tartózkodással a bizottság a javaslatot támogatta, tehát a meghívott vendégeink is hozzászólhatnak.

Képviselőtársaim! Megnyitom a vitát. Megkérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. Pálffy képviselő úr, parancsoljon!

Hozzászólások a bizottság tagjai részéről

Pálffy István (KDNP)

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Vendégek! Tisztelt Képviselőtársaim! Két szempontot szeretnék kiemelni a Civil Alap „Magyar holokauszt-emlékévé – 2014” pályázatra beérkezett anyagok közül, ezek pedig a következők. Rendkívül öröndetes és izgalmas volt számunkra, hogy nagyon sok vidéki pályázat érkezett, és hogy a külhoni magyar területekről is érkeztek pályázatok.

Azért emelem ki ezt a két szempontot, mert mindannyian tudjuk, hogy 1944 áprilisa és július eleje között több mint 170 gettóban vagy gyűjtőtáborban gyűjtötték össze, zsúfolták össze azt a közel 450 ezer magyar zsidót, akik tíz csendőrkerületből érkeztek. Ez a tíz csendőrkerület reprezentálja azt a magyar vidéket és azt a ma külhoni magyar területet is,

amely gyakorlatilag a legmélyebb és a legfájóbb sebet kapta. A vidék Magyarország és a mai külhoni magyar területek kapták ezt a sebet, ezért ezeket a pályázatokat kiemelten, nagyon alaposan végigelve értékeltük és rendkívüli örömeinkre szolgált, hogy többet tudtunk innen számukra biztosítani, mint – mondjuk úgy – általános emlékezési célokra. Ezeket ezzel nyilván nem kívánom kisebbiteni, de ez a két szempont, a vidékről és a külhoni magyar szervezetek részéről érkező pályázatok szolgáltatták a legizgalmasabb pályázati anyagokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Gyutai képviselő úrnak adom meg a szót.

Gyutai Csaba (Fidesz)

GYUTAI CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én őszintén örülök annak, hogy a magyar kormányzat lehetőséget teremtett arra, hogy létrejőjön egy ilyen pénzügyi alap a holokauszt 70. évfordulójának méltó megemlékezésére. Önkormányzati vezetőként, polgármesterként így sokkal könnyebb helyzetben vagyunk, hiszen önmagunk is terveztünk forrásokat a méltó emlékezésre, de így az önkormányzati mozgástér is nagyobb lesz.

Ahogy Pálffy képviselőtársam is jelezte – és valljuk meg őszintén, hogy így volt –, sajnos elsősorban a vidéki zsidóság tragédiája volt a holokauszt, és olyan városokban, mint az én városom, Zalaegerszeg számára is, ahol egy maroknyi közösség maradt, különösen fontos, hogy megemlékezzünk. Különösen fontosnak tartom én is városvezetőként, hogy azokat a kulturális értékeket, kulturális hagyományokat tovább éltsük, amelyeket ez a közösség megjelenít.

Tavaly jártam Krakkóban, és meglepődve tapasztaltam, hogy turisták ezrei látogatják azokat a zsidó emlékhelyeket, ahol tulajdonképpen most már alig vagy csak néhány zsidó ember él. Ezzel szemben nálunk még vannak olyan közösségek, akik őrzik a hagyományokat, akik azokat az épített örökségeket, zsinagógákat, egyéb létesítményeket igyekeznek fenntartani, amelyek vidéken megvannak, és próbálnak olyan kulturális értékeket létrehozni, amelyek – meggyőződésem – nemcsak a zsidó közösség, hanem a többségi társadalom vagy adott esetben egy város értéke is. Mi például gondolkozunk azon, hogy olyan tematikus útvonalat mutassunk meg a turisták számára Zalaegerszegen, amely bemutatja a helyi zsidó örökséget, mert nekünk is van mit megmutatni, nem csak Krakkóban, ahol nagyon nagy számú zsidóság élt. Gyönyörű zsinagógánk van, számos olyan személyiség van – sorolhatnám Gábor Dénest, Boschán Gyulát, Garai Gábort és még számos kiváló embert –, akik a zalai kulturális és történelmi hagyományokhoz zsidó emberként nagyon sokat hoztattak, akiknek az emlékét őriznünk kell.

Én az idei évben a helyi zsidó hitközségtől egy „Másokért” emlékplakettet kaptam, amire nagyon büszke vagyok, pontosan azért, mert úgy gondoljuk, hogy ezeket az értékeket őrizni kell. Az előttünk fekvő javaslat méltán megjeleníti a vidéki megemlékezések fontosságát is, és én őszintén örülök, hogy Zala megyében a Zala Megyei Önkormányzat számára, akik elkezdtek egy nagyon szép programot, a zalai zsidótemetők felújítását, a Zalabaksai Önkormányzat számára és számunkra is nyitnak forrásokat, amelyeket természetesen még kiegészítünk a kormányzati pénzekkel, de egy méltó és értékes megemlékezéssorozat tudunk így megrendezni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úrnak. Novák képviselő úr, parancsoljon!

Novák Előd (Jobbik)

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót. Először is, jellemzőnek tartom, hogy az Országgyűlés Kulturális és sajtóbizottsága ebben a ciklusban egyetlenegyszer ülészik ilyen

reprezentatív helyen, mégpedig pont a holokausztipart szolgálva. Ezt természetesen azzal se tudom indokolni, hogy a szinkrontolmácsolásra csak itt lenne lehetőség, hiszen egyrészt van máshol is, másrészt azt gondolom, hogy aki magyarul nem tud, az ne akarjon a Magyar Országgyűlés ügyeibe beleszólni, különösen annak fényében, hogy önök folyamatosan azt állítják, hogy ez bizony a magyarság tragédiája; ám legyen, bár nem a magyarság legnagyobb tragédiája. Azt gondolom azonban, hogy aki magyarul nem tud, az nem kellene, hogy egy ilyen kérdésben véleményét formálhasson.

Másrészt sajnálom, hogy erről előzetesen az illetékes bizottságunk nem folytatott vitát, hogy egyáltalán akarunk-e ezzel a kérdéssel foglalkozni, hanem egyszerűen csak úgymond a nyakunkba varrták. Egyedül én tettem ezt szóvá a korábbiakban, talán egy „egyebek” napirendi pontban, amikor még voltak „egyebek” napirendi pontok, és ezt kritika tárgyává tehettem. Azt gondolom, hogy joggal neveztem hullarablásnak a holokausztipar legújabb, több mint hatmilliárd forintos közpénzlényulását.

ELNÖK: Képviselő urat figyelmeztetem; elég lesz, tényleg. Próbáljon egy kicsit most – legalább most – viselkedni! Tudom, hogy nagyon nehezebbre esik, de nagyon szépen kérem, próbáljon viselkedni!

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Abszolút viselkedem; én azt gondolom, hogy az áldozatokra hivatkozva nem helyes, ha valaki hasznot akart húzni, akár a megélhetési emlékezőkről, akár a bűnbakképzőkről van szó.

Mirkóczki Ádám Jobbik-szóvivőnek a médiában is megjelent szavait idézve tettem fel a kérdést, és mivel nem kaptam rá választ, ismét felteszem, most már tágabb körben; így mások is válaszolhatnak rá. Tekintettel arra, hogy már létezik Holokauszt Emlékközpont, van Terror Háza Múzeum és számtalan, az állam által létrehozott vagy támogatott holokausztkiállítás és -megemlékezés, érthetetlen, hogy miért kell az adófizetők pénzét újra egy többmilliárd forintos emlékparkra fordítani. A Jobbik álláspontja szerint Magyarország legnagyobb nemzeti tragédiája a trianoni országvesztés, Trianonnak pedig a mai napig nincsen semmiféle állami emlékparkja vagy állami múzeuma, szemben a zsidósággal kapcsolatos emlékhelyek tucatjaival, amelyek a magyar költségvetésből minden évben átlagon felüli támogatást élveznek.

Szeretnék, ha választ kapnánk végre arra, hogy a magyar társadalom ezzel az újabb sokmilliárdos holokauszt-jóvátétellel megfizette-e már egyszer s mindenkorra a zsidósággal szemben elkövetett – idézőjelben – történelmi bűnét; ha nem, akkor meddig tart még a jóvátétel, talán az idők végezetéig?

ELNÖK: Másodszor figyelmeztetem; a következő figyelmeztetésnél megvonom öntől a szót.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Kénytelen vagyok akkor témát váltani, hiszen lenne még mondandóm bőven. Először is, a Nemzeti Civil Alapprogram – illetve ahogy újabban a kormánypropaganda nevezi, a Nemzeti Együttműködési Alap –, tehát az egész civil szféra összesen kap általános működésre és programokra körülbelül 3,2 milliárd forintot. Ebből ráadásul félmilliárd forintot felemészt már ennek az alapnak a működése, tehát körülbelül 2,5 milliárd forint jut el Magyarországon a civil szervezetek általános működésére és programjaira ebből a központi alapból, és itt is volt olyan kollégium, ahol több mint tízszeres volt az igénylések száma. Ez az egyébként hárommilliárd forint körülbelül csak fele, mint mondjuk, a Gyurcsány-kormány idején. Azt gondolom, hogy a jelenlegi kormány szégyene is, hogy a civil szférának egyre kisebb összeget biztosít. Ennek fényében én rendkívül soknak tartom azt, hogy másfélmilliárd forintot csak egyetlenegy célra – még ha ez az önök számára

a legkiemeltebb magyarországi cél is –, egy ilyen beruházásra, ne mondjuk, hogy ipari beruházásra, de valamiféle beruházásra költenek.

Nem láthattam most az előterjesztésből, hogy hány támogatott pályázat született – és a most itt feltett kérdésekre sem kaptam választ, amit informálisan közben feltettem –, nem derül ki a kiosztott anyagból, hogy az 1073 pályázatból hány támogatott, mindenesetre így ránézésre jelentős része, talán a fele vagy még több mint a fele is, bár sorszámokat itt nem látunk. Az viszont azért így beszédes, hogy például az ATV az igényelt 29 millió forintjának a kétharmadát megkapta, 20 millió forintot az előterjesztés szerint, és ezt borítékolhatóan meg is fogja kapni, annak ellenére, hogy sorozatos súlyos törvénysértést követ el, és azt gondolom, hogy ezt a mi bizottságunknak figyelembe kellene vennie. Máris javasolom tehát akkor az ATV kizárását ebből a pályázatból, hiszen azt gondolom, hogy a Kulturális és sajtóbizottságnak – főleg mint sajtóbizottságnak – figyelembe kell venni azt, hogy a médiatörvényt egyáltalán nem tartja be, főleg annak a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményére vonatkozó előírásait, és ezt bizony sajnos a Médiatanács, a csak fideszes tagokból álló Médiatanács valami nagy politikai paktum keretében következmények nélkül hagyja. Mi ne hagyjuk következmények nélkül, azt gondolom, ne pályázhasson már ide egy olyan médium, amely durván lábbal tiporja a rá vonatkozó törvényi előírásokat. Beszédes az is, hogy megkapja az igényelt pénz kétharmadát, 20 millió forintot. Talán azért is nyújtottak be többet – a látszat kedvéért –, mert számítottak rá, hogy azért úgysem a teljes összeget fogják megkapni, de beszédes az, hogy 20 millió forintot kap ez, miközben például a Salkaházi Sára életét bemutató dokumentumfilmre egy fillért sem hajlandó adni a jelenlegi kormányzat.

Beszédes az is és furcsállom, hogy Pálffy István örült, hogy különböző határon túli szervezetek is pályáztak. Mi másra pályázhatnak, ha a kormányzat csak ezt kínálja nekik, amikor most bontották le a Délvidék egyetlen Trianon-emlékművét? Nincsenek ilyen pályázatok sem, hogy ilyenek létrejöhessenek, nincsenek ilyen kormányzati szándékok, nincs ilyen bátorítás sem, nincsenek ilyen pályázati alapok. Persze, hogy a Határokon Túli Magyarságért Alapítvány is jobb híján ide pályázik ebben a kérdésben – holott azt gondolom, hogy nekik elsődlegesen a külhoni magyarság megmaradását szolgáló akár kulturális tevékenység volna a feladatuk, de nem kapnak ehhez szükséges támogatást –, persze, hogy az előbb említett rendkívül nagy, másfélmilliárd forintos támogatásra itt pályáznak. Beszédes az is, hogy L. Simon László visszavonta a Trianon-múzeumra vonatkozó javaslatát, és tegnap, amikor én ezt megismételve benyújtottam, az Országgyűlés leszavazta, ő maga sem támogatta már a saját korábbi látszólagos javaslatát, miközben a magyarság legnagyobb tragédiája Trianon. Ha a zsidóság is a magyarság része, akkor azt gondolom, hogy ezt nekik is ki kellene mondaniuk végre. Önmérsékletet akkor tanúsítanak, ha ebből a keretösszegeből – mintegy eredménytelennek nyilvánítva a pályázat egy részét – visszautalnánk, és javasolnánk a Miniszterelnökség részére, hogy ennek egy jelentős részét csoportosítsa át a magyarság legnagyobb tragédiájára, így például egy állami Trianon-múzeum létrehozására, amelyre tegnap tehát sikertelenül tettem javaslatot az Országgyűlésben; nemhogy L. Simon László nem támogatta, de az egész kormánytöbbség leszavazta.

Azért köszönet illeti bizottságunk tagját, Kupper Andrást, aki ezt megszavazta; remélem, ezért még nem éri retorzió, pláne annak függvényében, hogy most sincs ezen a holokausztülésen jelen. Ha már ez a múzeum így sajnos létre nem is jöhet, csak egy hamvába holt ígélet marad, és a magyarság legnagyobb tragédiája nem kaphat semmiféle állami emlékhelyet – szemben a holokauszttal kapcsolatos emlékhelyek tucatjaival, amelyek „holokauszt” joggal kapnak most támogatást –, akkor én azt gondolom, hogy indokolt, hogy ennek a másfélmilliárd forintnak, nagyvonalú leszek, az egyharmadát, 500 millió forintot a bizottság javasolja átcsoportosítani a Trianon-megemlékezésekre, akár egy központi Trianon-múzeum létrehozására. Ez egy külön napirendi pont lehetne persze, ha elfogadják,

hogy akkor ez ide fordítódjon. Én azt javaslom, hogy ahogy lehet eredménytelennek, sikertelennek vagy részben sikertelennek nyilvánítani pályázatokat, most is mondjuk azt, hogy nem találtunk olyan egetverő érvet, amely meggyőzött volna minket arról, hogy másfélmilliárd forintot erre kell költeni.

Önök feldobták a labdát: van másfélmilliárd forintja a kormánynak erre. Azt gondolom, hogy kimondhatjuk akár a beérkező pályázatok alapján is – amiből valóban visszaköszön, hogy például határon túli, külhoni magyar szervezetek is pályáztak, jobb híján erre, hiszen más pályázatot ez a bizottság nem bírál el –, hogy ezek alapján nyilvánítsuk a másfélmilliárd forint egyharmadát a magyarság legnagyobb tragédiája számára szükségessé. Vigye a kétharmadot, ha olyan fontosnak tartja; egyébként a hatmilliárd forintos beruházásnak is pusztán az egyharmadát, kétmilliárd forintot javasoltam volna a Trianon-múzeum létrehozására fordítani.

Miután nem szólhatok már hozzá többet, viszont várható, hogy majd itt megy az antiszemitázás, ahogy azt már megszoktuk – sajnos, elnök úrtól is –, ezért hadd bocsássam előre azt, hogy amikor L. Simon László ilyen megnyilatkozásokat tett akár itt, az ülésen, akár utólag a Facebook oldalán a bizottsági ülésen elhangzott szavaim miatt, amely miatt ma is figyelmeztetett, abban az ügyben én feljelentést tettem rágalmozásért többek között. A Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése szerint, idézem, „A bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre álló feljelentés és a sérelmezett állításokat tartalmazó, mellékletként becsatolt dokumentumok alapján L. Simon László a becsület csorbítására alkalmas tényállításokat hivatalos személy sérelmére, hivatalos eljárás alatt, illetve emiatt tette meg, így a Be. 52. § (4) bekezdése alapján a rágalmozás vétsége közvédelemre üldözendő”, a folytatása innentől kezdve értelemszerűen következik.

Mindezt azért fontos elmondani, mert akkor is lényegében szó szerint ezeket fogalmaztam meg, akkor se tudtam végigmondani, akkor is belém fojtotta a szót egyfajta cenzorként, azonban azokat a minősítéseket, amelyeket ő utólag tett, hogy én mondjuk antiszemita megnyilvánulásokat tettem, vissza kell utasítanom, és ezért a bíróságon kell felelnie L. Simon Lászlónak. Ahhoz tehát, hogy a magyarság legnagyobb tragédiája mellett szót emeljek, igenis a kettős mércét kell ide behoznom érvként, ahogy tette ezt korábban az a kiscgazda képviselő is, akinek köszönhetjük, hogy nemcsak holokausztmegemlékezések vannak már az iskolában, hanem a kommunizmus áldozatainak is van emléknapja. Korábban ugyanis Pokorni Zoltán csak holokauszt-emléknapra tett javaslatot, és egy kiscgazda képviselőnek köszönhetjük azt, hogy egy módosító javaslattal – a kettős mércére való rávilágítással – végül is sikerült meghátrálásra kényszeríteni az akkori Fidesz-kormányzatot. Én most is ezzel a kettős mércével érvelve szeretném felhívni a figyelmet, hogy nem elfogadható a kormánynak ez a szolgalelkű hozzáállása, amely nyilvánvalóan aktuálpolitikai érdekeket is szolgál, hiába próbálnak ájtatosan az emlékezés mögé bújni, nem választható szét az izraeli és amerikai politika gátlástalan, feltétel nélküli, folyamatos támogatásától. Elfogadhatatlan az, hogy a magyar társadalomból és a jövő generációból bűnbakot akarnak nevelni, és a bűnös nemzet hamis sztereotípiáját akarják tovább erősíteni.

Elfogadhatatlan az, hogy a holokausztipart csúcsra járatták ez a kormányzat, és soha nem látott mértékű támogatásokat biztosítanak újabb és újabb jogcímen a holokausztipar keretében. Már önmagában az, hogy például „az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő jóvátétel” címén évről évre milliárdokat kell kifizetni kártérítés gyanánt és még sok más jogcímen akár kártérítést, jóvátételt, amelyet mondjuk a kommunizmus sokkal több áldozatai nem láthatnak – nekik be kell érni valamiféle erkölcsi elégtétellel, ahogy az alaptörvény átmeneti rendelkezése is fogalmazott –, ez a tendencia, amit úgy tűnik, hogy még mindig nem járattak teljesen csúcsra, mert még mindig van feljebb vagy lejjebb, ez nézőpont kérdése, szerintem elfogadhatatlan.

Én ezért nem tudom önmérsékletnek tanúsítani a megjelent vendégeink igényét, amelyet immár akkor akár hivatalosan is, de még inkább itt az ülésen kívül, informálisan szoktak megfogalmazni; ezt egyáltalán nem tartom önmérsékletnek, gátlástalannak tartom. Azt gondolom, hogy ha önmérsékletet tanúsítanak, akkor ideje volna Trianon, mint a magyarság legnagyobb tragédiája mellett hitet téve legalább ennek a másfélmilliárd forintnak az egyharmadáról lemondva azt a Trianon-megemlékezések, akár egy Trianon-múzeum létrehozásának szentelni.

Elnök úrnak a figyelmébe ajánlom, hogy volt egy módosító javaslatom is szavazásra, egyrészt a másfélmilliárd forintból az egyharmadnyi keretösszeg fenntartása és ki nem osztása, másrészt az ATV kizárása a bizottságunk hatáskörébe is tartozó médiatörvény sértései miatt, hiszen az elfogadhatatlan, hogy 20 millió forintot ennek ellenére is kifizessünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most én kívánok hozzászólni, úgyhogy átadom az elnöklést Pálffy alelnök úrnak.

(Az elnöklést Pálffy István, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Parancsoljon, elnök úr! Az elnöklést átvettem.

L. Simon László (Fidesz)

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, alelnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Részben reagálnom kell arra, amit elmondott Novák képviselőtársam, nehogy valaki félreértse ezt a mai alkalmat és helyzetet, illetve meg kell követnem Kránitz képviselőtársamat, mert udvariatlanságot követtem el: elfelejtettem köszönteni a bizottságunkban új képviselőtársunkat, aki ma vesz részt először bizottsági ülésen, az MSZP új képviselője. Tisztelettel köszöntöm Kránitz képviselő urat a bizottságban, és a bizottsági munkához sok sikert kívánok. Még egyszer elnézést, hogy ezt a bizottsági ülés elején nem tettem meg, de figyelmetlen voltam.

Az előttem szóló képviselő úr által elmondottakkal kapcsolatban jó pár dolgot érdemes tisztázni. Nem minthogyha ő megértené ezt, nem minthogyha az ő szempontjából vagy az ő támogató bizonyos körök szempontjából ennek különösebben lenne jelentősége; a saját magunk becsülete és a Magyar Országgyűlés tekintélye az, amely megkívánja, hogy pár dolgot rendbe tegyünk. Egyébként figyelemre és érdemi válaszra méltatlan az, ami az előbb elhangzott, tehát nem kellene ezzel különösebben foglalkoznunk. *(Dr. Vitányi Iván az ülésterembe érkezik.)*

Először is nagyon határozottan vissza kell utasítanom azt, hogy amit mi itt teszünk, amit a Magyar Országgyűlés Kulturális és sajtóbizottsága felvállalt, és amit egyébként a magyar kormány és a Miniszterelnökség kezdeményezett, és amit képvisel, az a holokausztipar szolgálatát jelentené. Azzal együtt az, hogy a nemzetközi szakirodalomnak számos olyan írását, amely hasonló fogalmi rendszerrel operál, mint ahogyan azt képviselő úr tette, én ismerem és olvastam, azzal együtt, hogy a megemlékezés kultúrájáról adott esetben lehetne és kell is érdemi vitákat folytatni, de azt mindig a méltányos keretek között és a másik érzékenységre tekintettel léve kell megtenni. Ezt a fogalmat és azt, amit képviselő úr ehhez társít, a messzemenőig elítélem és visszautasítom. Mi itt a magyar nemzeti közösség, a magyar nyelvi és kulturális közösség egy nagy tragédiájának áldozatairól beszélünk, és magunkról beszélünk, az utókor gyermekeiről beszélünk, meg a mi gyermekeinkről és unokáinkról vagy leendő gyerekeinkről és unokáinkról beszélünk, akik nem akarunk olyan világban élni, amilyenbe egyébként a saját elődeink kalauzolták bele ezt az országot és ezt a nemzetet.

A másik kitétel, hogy aki magyarul nem tud, annak igazság szerint nincs megszólalási lehetősége a Magyar Országgyűlésben. Egy olyan helyzetben, amikor az új választási törvény lehetővé teszi számunkra azt, hogy a következő parlamenti ciklusban, 2014-től nemzetiségi képviselők ülhessenek a Magyar Országgyűlésben, egy olyan nemzet képviselőiként, akik joggal várják és követelik a szomszédos államok többségi nemzeteitől, hogy a magyarok az életük valamennyi területén az oktatástól a közigazgatáson át a politikáig használhassák saját anyanyelvüket, megélhessék saját identitásukat, tehát egy ilyen nemzet tagjaiként és egy ilyen Országgyűlés felelős képviselőiként azt mondani, hogy a Magyar Országgyűlésben csak azok legyenek akár vendégként jelen, akik magyarul beszélnek, nem azt mondom, tisztelt képviselő úr, hogy..., pontosabban azt mondom, hogy ez ostobaság. Ezzel még fel is mentem önt, mert azt feltételezem csak, hogy egyszerűen nem érti azt, hogy miben élünk, és hogy miképpen kell saját nemzetünket képviselni.

Mindezekon túl, hogy nekünk nemzeti érdekünk az, hogy elismerve másoknak a kulturális önállóságát, a saját nyelvhasználathoz való jogát, és ezen keresztül is, ezen túl is és részben erre hivatkozva is, de ettől függetlenül is elvárjuk azt, hogy a kisebbségi létbe került magyar testvéreinket ugyanezen jogok megillessék, ezen túl azt is elmondhatnám, hogy azt hiszem, hogy a vendéglátás és vendégjog kulturált közegben nem igényel különösebb magyarázatot.

Mi azért tartjuk ma itt az ülésünket, mert arra számítottunk, hogy esetlegesen el tud jönni az emlékbizottságban tevékenykedő négy nagykövetségnek a képviselője, nagykövete, akikkel egyébként személyes kapcsolatot ápolunk, és akik a pályázat előkészítésében is részt vállaltak. Minthogy nem tudnak magyarul, ezért meg akartuk őket tisztelni azzal, hogy szinkrontolmácsolással a mai ülést az ő számukra is érthetővé tesszük. Hála a Jóistennek, hogy nincsenek itt, és nem hallják mindazt, amit képviselő úr elmondott, hogy nem kell előttük ön miatt szégyenkeznünk; elég, hogy a többiek látják és hallják, és hogy az utókor majd elolvashatja a jegyzőkönyvben mindazt a förmedvényt, amit sikerült itt előadni. Én azt gondolom, hogy mi a vendégeinket akartuk megtisztelni, és abban bízom, hogy nem is lesz a magyar parlamentarizmus történetében olyan időszak, amikor azt a teljesen természetes dolgot nem így fogja mindenki látni. Gondolom, ha esetleg képviselő úr elutazik külföldre, és olyan országban látják vendégül, amelynek a nyelvét nem beszéli – feltételezem, hogy van egy-két ilyen ország –, akkor ön is örül annak, ha egy, a nyelvet bíró tolmács szakszerűen lefordítja mindazt, amit ön mond.

A „hullarablás” kifejezés. Megmondom őszintén, hogy én hálás vagyok Lázár államtitkár úrnak meg a kormánynak azért, hogy ezzel a feladattal engem bíztak meg, mert az utóbbi három hónapban már magával a pályázati anyaggal való foglalatosság arra kényszerített – idézőjelben mondom ezt, hogy kényszerített –, hogy a vészorszakkal kapcsolatos könyveket és filmeket forgassak és nézzek meg, olyanokat, amelyeket még nem láttam. Ugyan történelem szakot végeztem és irodalom szakot is, úgyhogy valamennyire mind a korszak történelmi háttérével, mind az irodalomban megjelent utóéletével foglalkoztam, és van valami tudásom róla, de mindig is azt vallottam, hogy egy-egy probléma, egy-egy történelmi trauma megértéséhez és megismeréséhez a legrövidebb út a művészeteken keresztül vezet. A tudományos disszertációkat ugyanis a széles közönség nem biztos, hogy a kezébe veszi, vagy nem biztos, hogy azt mélyrehatóan tanulmányozza és megéri, viszont egy-egy nagy erejű művészeti alkotás képes olyan katarzist kiváltani, amely a probléma megértéséhez és a trauma feldolgozásához járulhat hozzá. Én azért mondom, hogy hálás vagyok a kormánynak azért, hogy ezzel a feladattal engem bíztak meg, mert nagyon érdekes és a problémát, a holokausztot, a második világháborút, a magyar veszteségeket nagyon összetetten is bemutatni képes műveket forgattam az utóbbi hónapokban, és ezt ajánlom képviselő úrnak is. Aki ugyanis ezt megteszi, és megéri azt, hogy nekünk mi a felelősségünk most itt, az Országgyűlésben, mi volt eleink felelőssége, és egyébként nem artikulátlanul

kollektív bűnösségről beszél és még artikulátlanabban hullarablásról a másik oldalon, tehát aki ezt az egészet képes összetettségében nézni és vizsgálni, az joggal mondja azt, hogy mérhetetlenül méltatlan és szánalmas a Magyar Országgyűlés Kulturális és sajtóbizottságában hullarablásról beszélni, és persze arról is, hogy megfizette-e már a történelmi bűnét, és képviselő úr kiemelte, hogy a „történelmit” – ha jól írtam fel – idézőjelben érti, megfizette-e már, vagy ezzel a másfélmilliárddal most megfizeti-e a magyarság a zsidóságnak.

Ott kezdődik a probléma, tisztelt képviselő úr, hogy mi úgy gondoljuk itt, kormánypárti képviselők – és biztosan tudom, hogy így gondolják szocialista képviselőtársaim is, hiszen Hiller miniszter úrral alkalmam volt a pályázati anyag összeállításakor is többször értekezni a témáról –, hogy zsidóság és magyarság nem egymással szembeállítható kategóriák. Azok, akik most is itt ülnek a teremben, és akikkel az elmúlt hónapokban együtt dolgoztam vagy beszélgettem – olyan emberekkel is beszélgettem, akik megosztották velem személyes élettörténetüket –, a magyar nemzetiségi közösség részei és tagjai. Például tegnapelőtt éjjel néztem az Eichmannról szóló filmet, illetve olvastam el az Eichmann-per számos dokumentumát. Gondolom, ebben a körben nem kell mondanom, hogy Eichmannak milyen szerepe volt a magyarországi zsidóság deportálásában. Próbáltam azt megérteni apaként, szülöként, hogy egy négygyerekes apa, mert négy gyereke volt Eichmannak, hogy tehette ezt meg, amit megtett, hogyan lehetett ennyire állat – már bocsánat, mégiscsak állatbarát vagyok és kutyatartó, úgyhogy az állatot nem minősítem –, hogy lehetett ennyire embertelen és érzés nélküli.

Arról beszélni tehát itt, hogy megfizettük-e vagy megfizetjük-e már azt, amivel tartozunk, értelmetlen. Mi ezt, amit csinálunk, nem azért csináljuk, mert a lelkiismeretünket akarjuk... Én 1972-ben születtem, nekem személyes lelkiismereti problémám nem lehet; van egyébként nekem is mivel elszámolnom, de ezt majd az ember az élete során megoldja, meg kiírja magából – ki mivel foglalkozik, és miképpen csinálja –, adott esetben a felmenőjével kapcsolatban is, de ez nem idetartozik. Ez egy nagyon érdekes és fontos dolog az ember életében. Most nem személyes dolgokra gondolok, szerintem ez mindenkivel így van, hogy van mivel szembenéznünk, de amit mi most itt csinálunk, és amiért a kormány ekkora forrásokat biztosít a holokauszt 70. évfordulójáról való méltó megemlékezésre, az nem azért van, mert mi valami adósságot akarunk leróni. Mi ezt magunkért tesszük, a mi jövőnkért, a mi gyerekeinkért, amint mondtam, a mi nemzeti közösségünkért, a mi – ezt most keresztényként mondom – lelki üdvösségünkért meg a gyerekeinkéért. Ezért nem adósságtörlesztésről van szó, tisztelt képviselő úr – csak ön ezt nem érti meg –, hanem emlékezésről és emlékezéskultúráról és az abból való tanulásról van szó.

Még egy dolog: Trianon idehozatala. Ön minden egyes alkalommal, amikor a szájára veszi ezt a szót, hogy Trianon, mérhetetlen károkat okoz a magyar nemzetnek. Amikor ön a szájára veszi azt, vagy egyáltalán itt szóba hozza azt, hogy valamilyen módon a trianoni traumát és tragédiát szembeállítja a holokauszttal, akkor ön egy történelemhamisítási folyamat részeseként olyat állít, ami soha nem volt igaz, és aminek az egybevetése teljesen értelmetlen és ésszerűtlen. Nem lehet a két dolgot összehasonlítani; nem is kell és nem is szabad. A trianoni trauma az egész magyar nemzeti közösség traumája. Ha ön olvasna olyan műveket, amelyek 1920-at követően a magyar nemzet szétszakítottságának egy speciális tragédiájával foglalkoznak, akkor eszébe nem jutna Trianonnal szembeállítani. Ha ön olvasta volna Karinthy írásait, ha ön ismerné a Feketeszárú cseresznye című darabot – és még egy sor dolgot sorolhatnék –, ha ön megnézné azt, hogy miképpen írtak a két világháború közötti, később egyébként adott esetben a holokauszt áldozatává vált magyar zsidó írók a trianoni traumáról, az ország szétdarabolásáról, a nemzeti közösség szétszórattatásáról, ha ön megnézné, hogy miképpen élte meg ezt a tragédiát a nagyváradi, a marosvásárhelyi, a kolozsvári, a kassai vagy az újvidéki magyar zsidó közösség, akkor nem mondana ilyen ostobaságot, képviselő úr. Akkor ön pontosan tudná azt, hogy nem volt Magyarországon

olyan, önmagát zsidónak valló vagy zsidó származású ember, aki számára ne lett volna ugyanúgy tragédia a trianoni békediktátum, mint egy önmagát nem zsidónak valló magyar ember számára. Egyébként az új hatalmakkal kollaborálók, mármint az új többségi nemzetekkel kollaborálók között – el is mondtam a múltkor egy alkalommal, amikor együtt voltunk a zsidószervezetek képviselőivel – tessék megnézni azt, hogy például a nagyváradi, a kolozsvári és a marosvásárhelyi zsidóközösség ügyvéd tagjai egyhangúlag álltak ellen a hatalom csábításának, és nem kollaboráltak a hatalommal; egyhangúlag. Úgyhogy ön, képviselő úr, ezzel mérhetetlen nagy hibát követ el, és árt a nemzeti közösségnek, árt annak, amit egyébként valóban meg kell tennünk, hogy az egész problémát az egész társadalommal megismertetjük – most Trianoni traumáról beszélek –, és annak méltó emléket állítunk.

Képviselő úr, én nem azért vontam vissza azt a trianoni... – és ezt elmondtam a bizottsági ülésen is legutóbb, csak ön nem volt ott – költségvetési módosító javaslatomat, mert ne lenne most is határozott szándékom az, hogy egyébként megfelelő tudományos előkészítéssel, intézményi keretek között dolgozzuk fel nem is feltétlenül magát a trianoni békediktátumot, hanem azt, hogy ennek milyen hatása lehet utána a nemzeti közösségre, milyen negatív következményei lettek, és milyen pozitív következményei lettek, hogy egy bethleni kormányzás idején fel tudott állni az ország ebből az állapotból, és újjá tudta szervezni a kultúráját, gazdaságát, egészségügyét, tudományát, egyetemi rendszerét. Ajánlom figyelmébe a Rubicon legújabb számát – a Bethlen-kormányról szól az egész szám –, és abban mondjuk Ujváry Gábor Klebelsbergerről szóló cikkét, és egy sor dolgot megértene képviselő úr, ha olvasna is alapvető dolgokat; nem is kell nagy tudományos dolgokat elolvasni, csak mondjuk ilyeneket.

Még egy pár dolog. Ahogyan ön árt a trianoni kérdésnek, így azt hiszem, sokat árt Salkaházi Sárának is. Ha ön itt ebben a kontextusban, ilyen módon említi meg a boldoggá avatott Salkaházi Sárát, akkor ön figyelmen kívül hagyja, hogy egy olyan emberről beszél, aki személyesen közel száz zsidót mentett meg a vészkorszakban, és akiről egyébként nemcsak a keresztények emlékeznek meg, hanem akiről megemlékezik a zsidó közösség is. Megjegyzem, képviselő úr, hogy ha ön vette volna a fáradságot, és végignézte volna a pályázati anyagokat, ha megtette volna azt, amit a fideszes képviselők megtettek, vagy amit Hiller képviselő úr megtett, hogy átnézi az előzetes dokumentációt, és nemcsak itt lapozgatja át, és ilyen szűrőpróbaszerűen egy párat kivesz és kiemel, hanem vette volna a fáradságot, és az önnek átküldött Excel-táblát végig feldolgozta volna, meg bejött volna, és itt a mögöttem lévő dossziékat kinyitotta volna, akkor tisztában lenne azzal, tisztelt képviselő úr, hogy a támogatásra javasolt pályázatoknak egy jelentős része az embermentőkről szól, azokról a keresztényekről, akik tisztességesen kiálltak értékeik és a hitükből következő elveik mellett a holokauszt idején, hogy vannak olyan pályázatok, amelyek nem a zsidóságról szólnak közvetlenül, hanem azokról, akiket a zsidókkal együtt az elveikért deportáltak, és akik a gázkamrában végezték, ugyanúgy, mint zsidó honfitársaink. Ha ön megnézné azokat a támogatásra javasolt pályázatok, amelyeket nekünk a zsidószervezetek javasoltak, akkor látná azt is, hogy ezek között ezek a pályázatok is ott vannak, hogy ők erre is odafigyeltek, és hogy számukra ez is fontos volt, tisztelt képviselő úr, hogy bennük méltányosság van, és ők nyitottan állnak másokhoz, nem így, ahogyan ön áll hozzájuk, és itt még sértegeti a meghívott vendégeinket, és azt mondja, hogy ön szerint nem méltányosak voltak, hanem nem is akarom ismételni, hogy milyen jelzót használt rájuk.

A külhoni magyarság is megjelenik ebben a pályázatban. Tessék megnézni, hogy hány külhoni szervezet pályázik és milyen remek és fontos programokkal, hogy ez valóban egy olyan pályázat, amellyel mindenkit sikerült megmozgatnunk. Szinte nincs olyan település ebben az országban, amely település számára ne lenne ez fontos, de hogy is lehetne, hiszen nincs olyan vidéki magyar település, ahonnan valakit ne hurcoltak volna el.

A mi részünkről kettős mércéről beszélni, képviselő úr, ez a legnagyobb sértés, ezt meg a leghatározottabban visszautasítjuk. Én személyesen mondtam ünnepi beszédet pár héttel ezelőtt Menczer képviselő asszony meghívására Boross Péter miniszterelnök úr jelenlétében, annál a fasori épületnél, ahol a szovjetek működtették azt a parancsnokságot, ahonnan a gulágra deportálták a magyarokat a háború lezárását követően. Így van, képviselő asszony? (*Menczer Erzsébet: Igen.*) Ott bizony arról beszéltünk, hogy számunkra, minden tisztességes magyar ember számára nagyon fontos az, hogy egy pillanatig ne feledkezzünk el megemlékezni azokról sem, akiket a kommunista diktatúra hurcolt el és semmisített meg vagy dolgoztatott halálra a maga kínzótáborában, és ott bizony én arról beszéltem, hogy Hitlerék csak lemásolták azt a lágerrendszert és típust, amit Leninék fejlesztettek ki. Ön, képviselő úr, ha elolvasná A kommunizmus fekete könyvét, ha elolvasná Stéphane Courtois kiváló francia történésznek azt a tanulmányát, amelyet ebben a könyvben írt, amelyben számba vette a kommunizmus áldozatait és bűneit, akkor ön is tudná azt, képviselő úr, hogy mi történt itt valójában, és hogy a jelenlegi konzervatív kormányzó többség nevében – azt hiszem, hogy nem haragszik meg miniszter úr, ha az ő nevében is mondom – visszautasítjuk, hogy kettős mércével vádoljanak bennünket.

Kupper képviselő úr itt volt a mai bizottsági ülésen, Kupper képviselő úr – önnel ellentétben – részt vett ennek a pályázati anyagnak az elbírálásában és előkészítésében, őt érdekelte, hogy milyen pályázatok érkeznek be, és személyesen beszélt velem, hogy szerinte mely pályázatok érdemesek támogatásra. Az ő véleménye benne van abban a pályázati csomagban vagy javaslati tervben, amit ide letettünk; az öné azért nincsen benne, képviselő úr, mert ön nem vette a fáradságot arra, hogy ezt áttekintse, és hogy véleményt fogalmazzon meg, úgyhogy ön Kupper képviselő úrra ne hivatkozzon. Azért ment el innen, mert IPU-ülésre kellett mennie; elnézést kért, és kérte, hogy helyettesítsük az ülésen. Húsz perc után ezért távozott az ülésről, nem azért, képviselő úr, mert önnel bármikor is hajlandó lenne egy gyékényen ámulni; ha érti ezt a kifejezést.

A másfélmilliárddal kapcsolatosan. Tisztelt Képviselőtársaim! A másfélmilliárd forintos keretet nem a bizottság határozta meg, abból mi más célokra pénzt fordítani nem tudunk, erre jogi lehetőségünk nincs, ezért értelemszerűen erről szavaztatni nem fogok. Ez a Miniszterelnökség pénzkerete; a Miniszterelnökség számára mi egy egyértelmű döntési javaslatot fogalmazunk meg, de jogi értelemben a végső döntést a Miniszterelnökséget vezető államtitkár fogja meghozni, ezért nem szavaztatok olyan dologról, ami fölött nincsen rendelkezési jogom.

Természetesen az ATV kizárásáról sem fogok szavaztatni, mert a pályázatnál egyértelműen megfogalmaztuk azokat a jogi kritériumokat, amelyeknek meg kellett felelni. Minden pályázó számára lehetőség volt jogszabály szerint hiánypótlásra, és azok a pályázatok, amelyek itt vannak önök előtt, a jogszabályoknak és a pályázati kiírásnak megfeleltek. Azért, mert ön úgy gondolja, hogy egy másik törvénynek a kiegyensúlyozott tájékoztatás tekintetében az ATV nem felel meg, és erről egyébként lehet és kell is érdemi vitákat folytatni a Kulturális és sajtóbizottságban – ezt más alkalommal meg is tettük, ön meg nem győzi ugyanazt elmondani kétszázszor, úgyhogy már a könyökünkön jön ki –, erről mi itt ma döntést nem fogunk hozni, úgyhogy az ön javaslata ellenére sem fogok erről szavaztatni, mert nincsen jogom erről szavaztatni. A pályázatból mi nem zárhatunk ki senkit sem, hiszen javaslatot fogalmazunk meg a Miniszterelnökség felé, és egyébként is a pályázat, ez a konkrét pályázat is jogszerű volt.

Végül, tisztelt képviselő úr, itt van nálam is az a bírósági irat, amit ön idézett, minthogy nekem is megküldték, végtére is engem perelt be. Ha esetleg nem értené, akkor megmagyarázom képviselő úrnak. Nem arról szól ez a bírósági végzés, hogy megállapította a bíróság, hogy én rágalmozást követtem el; ez a bírósági végzés arról szól, tisztelt képviselő úr, hogy minthogy ön közszereplő és én is az vagyok, ezért a Pesti Központi Kerületi Bíróság

megküldi az iratokat XIII. kerületi ügyészségnek, aztán majd az ügyészség eldönti, hogy mit kezd vele, és majd a bíróságon meglátjuk, hogy mire jutunk. Mindenesetre, képviselő úr, amiket ön azon az ominózus bizottsági ülésen elmondott, ahol én egyébként nem fojtottam önbe a szót, hanem sokáig hagytam beszélni, ha emlékszik, még azt is mondtam, hogy azért hagytam beszélni – most újra idézem –, hogy elváljon a szar a májtól. Most is elvált – akkor sokkal durvábban –, és én, bizony, képviselő úr, akkor azt mondtam önnek, hogy egy pitiáner antiszemita, és amit ott ön akkor elmondott, az szerintem egy pitiáner antiszemita megnyilvánulás volt. Most sem állt ettől távol, úgyhogy ha kell, a mai alkalom után újra feljelent; készséggel állok elébe, semmilyen körülmények között nem fogok meghátrálni, és abban bízom, hogy sokan lesznek, akik ebben a kérdésben engem támogatni is fognak. Mindenesetre arra biztatom képviselő urat, hogy a végzéseknek ne csak az utolsó, önnek tetsző mondatait olvassa el, hanem az elejét is, ami arról szól, hogy a XIII. kerületi ügyészségnek megküldik az ellenem ön által kezdeményezett büntetőügyben az iratokat.

Végül, már nem arra reagálva, amit Novák képviselő úr mondott, hadd mondjam el, tisztelt képviselőtársaim, hogy az önök előtt fekvő listán 377 pályázati anyag van kijelölve, tehát azt javasoltuk, hogy abból a több mint ezer pályázatból, amely beérkezett, 377-et támogassunk. Ez azt jelenti, hogy minden harmadik pályázatot tartunk támogatásra úgy méltónak, hogy az férjen bele ebbe a másfélmilliárdos keretbe.

Rendkívül nehéz munka volt ez; rendkívül nehéz munka volt majdnem 14 milliárdos igényből ezt a másfélmilliárd forintos szűkítést megtenni, minden egyes képviselői javaslatot beépíteni, a szervezetek kéréseit beépíteni, és a Miniszterelnökséggel folytatott konzultáció tapasztalatait levonva egy egységes listát önök elé terjeszteni. Tehát nem több mint a fele, képviselő úr, 377 pályázat. Ez a 377 pályázat számos roma holokauszthoz tartozó kapcsolódó témát is támogat, összesen 19 olyan komolyabb pályázatot, amely kifejezetten a cigánység tragédiájával foglalkozik, és úgy gondoljuk, hogy ezt támogatni kell.

Én ezen túl még arra is javaslatot teszek, van egy másik lista, amit kérem, hogy a kollégáim osszanak most ki képviselőtársaimnak, ugyanis azt láttuk az elbírálás során, hogy vannak olyan pályázatok, amelyek több pénzre tarthatnak – méltán – igényt annál, mint amit ebbe a másfélmilliárdba bele tudunk passzírozni, tehát itt kiegészítő támogatást javaslunk nekik. Például a dabasi önkormányzatnak ebből a 377-es listából 5 millió forintot javasoltunk, és ebben a kiegészítő listában javasoljuk, hogy még egy pármillió forinttal toldjuk meg, és vannak olyan pályázatok, amelyek nagyobb pénzeket kértek például dokumentumfilm készítésére, ezért nem tudtuk azt beilleszteni ebbe a másfélmilliárd forintba. Azt javasoljuk, hogy ezzel együtt, ha lehet, akkor nekik is adjunk pénzt, úgyhogy kapnak egy rövidebb, szűkebb listát; ezen összesen 56, támogatásra méltó pályázat szerepel, mindösszesen 300 millió forintos igénnyel.

Azt kérjük tehát a Miniszterelnökségtől – és egyúttal arra is kérem Mikecz helyettes államtitkár urat, hogy ezt tolmácsolja a Miniszterelnökséget vezető államtitkár úr felé –, hogy további 300 millió forinttal növeljük meg ezt a keretet, és így összesen 1,8 milliárd forintot fordítsunk erre a célra. Én majd úgy fogom a bizottság elé terjeszteni már szavazásra a listákat, amikor lezártam a vitát, hogy 1,5 milliárd forintot ilyen formában osszunk szét, ahogyan ezt beterveztettem, és hogy javasoljuk a B-listánkkal – én úgy hívom, hogy B-lista – a Miniszterelnökségnek, illetve a kormánynak, hogy további 300 millió forintot a B-listán megfogalmazott, illetve összegyűjtött célokra fordítson. Ez így összesen több mint 400 pályázat lenne. Ez azt jelenti, hogy körülbelül 40 százalékos lenne a támogatási intenzitás, mármint a pályázók számát tekintve, mert nyilvánvaló, hogy az 1,8 milliárd a 13,9-hez képest nem 40 százalékos intenzitás, hanem jóval kevesebb.

Köszönöm szépen a figyelmüket, képviselőtársaim. Elnézést kérek, hogy hosszabban szólaltam meg, de kénytelen voltam reagálni a Novák képviselő úr által elmondottakra. Köszönöm szépen a szót, alelnök úr. *(Novák Előd: Ügyrendben kérnék szót, elnök úr.)*

ELNÖK: Parancsoljon, képviselő úr! Miután még ebben a pillanatban nálam van az elnöklés, az ügyrendi kérdésben megadom a szót, és ezúttal akkor visszaadom L. Simon László elnök úrnak az ülés vezetését.

(Az elnöklést L. Simon László, a bizottság elnöke veszi vissza.)

ELNÖK: Köszönöm.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót. Két ügyrendi javaslatom van. Egyrészt szót kérnék személyes érintettség okán, mert L. Simon László rendkívül sok sértő kifejezést használt velem kapcsolatban és nagyon sok csúsztatást a válaszában, tehát erre személyes válaszadási lehetőséget kérnék, másrészt mivel kiosztásra került – a javaslataimmal élesen ellentétesen – még egy támogatást növelő javaslat, tehát tényleg valóban soha nincs vége ennek, máris...

ELNÖK: Mi a javaslat? Mi az ügyrendi javaslat?

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Azt fogalmazom meg egy percben, amit Házsabály szerint megtehetek úgy, hogy ön nem vág közbe, és utána két percben indokolhatom, tehát három percig legyen szíves, hagyjon beszélni a Házsabály szerint.

ELNÖK: Először a javaslatot szeretném hallani.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Már mondtam az egyiket, és most a másikat fogalmazom éppen, ha nem vágna közbe. Az a javaslatom, hogy egy újabb legalább egykörös vitát nyissunk erről az újabban kiosztott 300 millió forintos javaslatról, hiszen egy ilyen, eddig soha napvilágot nem látott javaslatról kellene most úgy dönteni, hogy tulajdonképpen például személy szerint én se, de más képviselőtársam se szólhatunk hozzá. Még csak nem is a bizottsági ülés elején vagy azt megelőzően küldte ki vagy osztotta meg velünk, hogy egy újabb 300 millió forinttal toldjuk meg a holokausztipart, ezért azt kérem, hogy ezzel kapcsolatban egy újabb vitát folytassunk le, ahogy erre szükség is van.

ELNÖK: A kifejezés használatáért, hogy „holokausztipar”, harmadszor figyelmeztetem, úgyszólván megvonom öntől a szót, képviselő úr. Köszönöm szépen. A javaslatairól természetesen szavaztatok. *(Szabó György: ... szájba is fogja vágni a képviselő urat...)* Arra kérem a kedves vendégeinket, hogy szíveskedjenek...*(Szabó György: Mocskos nyilasnak a szövegét kell végighallgatni... – Novák Előd: Ki fenyegetett szájbaveréssel?)* Nagyon szépen kérem Szabó urat, hogy méltósággal, türelemmel tessen elviselni az ilyen típusú megszólalásokat, és szíveskedjen nem közbekiabálni a parlamenti ülésen, nagyon szépen kérem. Ha képviselő úrnak... *(Novák Előd: Elnök úr, legyen szíves az Országgyűlési Órséggel kivezettetni, mert fizikai erőszakkal fenyegetett! – Szabó György: Téged kellene... – Novák Előd: Házsabály szerint ilyenkor ki kell vezetetni.)* Képviselő úrnak nem adtam szót... *(Novák Előd: Már nem is tud szót adni, mert megvonta tőlem a szót.)* Képviselő úrnak nem adtam szót, és ne... *(Novák Előd: Tartsa be legalább a Házsabályt!)* De legyen kedves... *(Novák Előd: Vezettesse ki az Országgyűlés Órségével azt, aki engem fizikai erőszakkal fenyegetett! Ezt a Házsabály szerint meg kell tennie. – Szabó György: Beszartál? Te kis mocskok!)* Gyuri! *(Szabó György: Beszartál?)* Gyuri! *(Novák Előd: Ne beszéljen így Országgyűlésben, ez itt nem szokás; bizonyára az elnök úr is ki fogja vezetetni az Országgyűlés üléséről.)* Képviselő urat arra kérem, hogy hallgasson el, és nagyon szépen

kérem, hogy a mai ülésen már többször ne nyissa ki a száját! Megvontam öntől a szót, és ennél a napirendi pontnál többet ön nem szólalhat meg a Házsabálynak megfelelően, több napirendünk meg nincsen. Arra kérem szépen, hogy hallgasson el, Szabó urat pedig arra kérem, hogy legyen kedves méltósággal viselni a provokációt.

A Házsabálynak megfelelően szavaztatok az ügyrendi javaslatról. Az elsőről nincs értelme szavaztatni, minthogy képviselő úrtól már végképp megvontam a szót, így ha megadhatnám a szót, akkor sem adnám meg személyes érintettség címén, mert már többször nem szólalhat meg, úgyhogy önnek már házsabályszerűen nem adok többször szót ezen az ülésen, viszont a másik javaslatáról szavaztatok.

Azt kérte képviselő úr, hogy kétkörös legyen a vita, amiatt, hogy még egy listát beterjesztettem. Kérem, hogy aki ezzel az ügyrendi javaslattal egyetért, az kézfeltartással jelezze! *(Nincs jelentkező.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Nincs jelentkező.)* Novák képviselő úr nem szavazott, úgyhogy akkor egyhangú szavazással ezt az ügyrendi javaslatot is elutasítottuk.

Hiller képviselő úré, illetve miniszter úré a szó. Parancsoljon!

Dr. Hiller István (MSZP)

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégek! Egy parlamentáris demokráciában a kormányzati döntés vagy az arról szóló javaslat az esetek igen nagy többségében megosztja a demokratikus közvéleményt. Általában a legnagyobb ellenzéki párt egy kormányzati javaslattal nem ért egyet, vagy alternatívát fogalmaz meg; ez a jelenlegi javaslat, amelyet a Miniszterelnökség tett, és amelyet az Országgyűlés Kulturális és sajtóbizottsága tárgyal, nem tartozik e döntések körébe. *(Novák Előd távozik az ülésteremből.)* Tisztességes dolognak tartom, amit a Miniszterelnökség ebben az ügyben csinált, és ahogy csinálta; megosztottságot természetesen jelent, de a megosztottság nem jobboldali és baloldali demokraták, hanem demokraták és szélsőségesek között húzódik. Vannak olyan dolgok, kedves képviselő asszony és képviselő urak, tisztelt vendégek, amelyekben nincsen kompromisszum; vannak olyan dolgok, amelyeknél egy demokrata úgy gondolja, hogy a háta mögött a fal, nincsen hátralépés, egyetlenegy lépés sincsen.

A holokauszttagadás nem kompromisszum témája. A holokauszttagadás ügyében mindenki, aki demokratikusan gondolkodik – üljön mellettem vagy éppen velem szemben, de magát demokratának tartja és az –, egyként viselkedik. Ez a bizottsági ülés és ez az elmúlt egy óra ennek az elmondott gondolatnak a bizonyítéka; annak bizonyítéka, hogy Magyarországon létezik demokratikus közvélekedés, amely jobboldali és baloldali demokraták között meghúzódó véleménykülönbségeket eljelentéktelenít ahhoz képest, amiben egyébként egyetérteni tudunk és akarunk, és természetesen bizonyítéka annak, hogy Magyarország nem antiszemita ország, de a közbeszédben ott van az antiszemitizmus, és az antiszemitizmus ott van a magyar parlamentben is.

Az, amiről ma tárgyalunk egy hivatalos, nyilvános ülésen, ugyanakkor nem önmagában egy pillanatfelvétel, hanem egy film, szerencsére és tisztességére elmondva, a demokratikus Magyarországnak immáron hagyománya, hiszen lassan másfél évtizede, hogy olyan javaslatot fogadott el az Országgyűlés, amely minden magyar iskolában a holokausztot a megemlékezés napjává tette más javaslatokkal együtt. Az akkori javaslattevő, Orbán Viktor első kormányának oktatási minisztere, Pokorni Zoltán javaslatát akkor is és azután is – bármilyen tisztségben voltam – támogattam. Helyes dolognak tartottam, hogy amikor majd' egy évtizeddel ezelőtt, 2004. április 16-án felavattuk a Holokauszt Emlékközpontot, akkor a regnáló magyar miniszterelnök és a korábbi magyar miniszterelnök, Medgyessy Péter kormánya és a korábbi, Orbán Viktor vezette kormány együtt vett részt azon az avatáson, kifejezve mindazt, amiről most beszélek. Ezt a hagyományt érdemes folytatni. Bár nem kell, hogy tudják a vendégek, mi sok szakkérdésben – akár itt, a bizottságon belül, akár plenáris

ülésen – vitatkozunk a nyilvánosság előtt is és persze a bizottság ülésén is. Ezek a viták döntő többségében szakmai jellegűek. Vannak olyan dolgok, amelyekben lehet közeledni egymáshoz, és vannak olyan dolgok, amelyekben nyilván megmarad a véleménykülönbség. Az a napirendi pont, amelyet ma tárgyalunk, inkább összeköt jelenlévőket, semmint véleménykülönbségek megfogalmazására adna alkalmat.

A főszereplők mégiscsak a pályázatok, ezért ne hagyjuk magunkat eltéríteni; itt nem az a főszereplő, ha egy gondolat – szembe menve a demokratikus gondolkodású képviselőkkel egyik oldalon és másik oldalon – erőt és teret akar magának nyerni, mert azt közösen kell kirekeszteni; ennek a mai ülésnek a főszereplője az a több mint ezer pályázat, amely ott sorakozik az elnökség mögött mappákban. Érdemes tehát ezekről is néhány szót ejteni, nehogy abba a hibába essünk, hogy más az ülés főszereplője és más a darab, mint amiért idejöttünk.

Nekem fontos volt, amit Gyutai polgármester úr, képviselő úr elmondott a saját közösségéről. Nem általában élünk Magyarországon, hanem Zalaegerszegen élünk és Békéscsabán; Pesterzsébeten és Sopronban; ott megnézve azokat a viszonyokat, ott összerakva azokat a mozaikköveket adja ki az ország és a nemzet egész történetét. Azt kell mondanom, hogy ez a több mint ezer pályázat többet mond, mint egy ország múltja; egy nemzet múltjának meghatározó, fontos szeletéről ad olyan felvilágosítást, ami az egyik oldalról emlékezés egy 70 évvel ezelőtti borzalomra, emlékezés a múlttra, a másik oldalról meg figyelmeztetés és aktivitásra való felhívás a jövőre. Ezek között a pályázatok között van egy sereg iskolai pályázat, kérem, nézzék meg, vidéki és budapesti, olyan fiataloknak – nem fogják rossz néven venni –, olyan gyermekeknek szóló pályázat, akik nemhogy azt nem élték meg, hanem a rendszerváltás utáni Magyarországon születtek, tizenévesek. Olvasom az egyik pályázatot: darmstadti tizenévesek és budapesti tizenévesek két iskola kapcsolatát erre az aspektusra fordítva kicserélik a gondolataikat, a nézeteiket, és közös programokat terveznek. Szerintem ezért érdemes pályázatot kiírni; ez nagyszerű dolog. A másik oldalon olvasom a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Központjának történettudományi intézeti pályázatát, ami nyilván egy másik szint, nem a gyermekek szintjén, hanem a tudomány magasságaiban, és egy sereg olyan pályázat van, ami nyilván két véglet között helyezkedik el.

Szeretném kiemelni azt is, hogy ahogy a magyar zsidóság története nem korlátozódik a mai Magyarország történetére, úgy a pályázatoknál is helyes dolog, hogy bemutatták, és jó dolog, hogy érkeztek ilyen pályázatok, amelyek a határon túli magyar zsidóközösségek – gyakorlatilag bármely irányban is éltek – múltjáról vagy éppenséggel megmaradt emlékeiről szólnak.

Ha elfogadják tőlem, inkább történészként, mint politikusként mondom, hogy egy ország, egy nemzet története nem törhető darabokra, az nem úgy van, hogy egy méter hosszú, 30 centiként összerakjuk, és ha marad még 10 centi, azt odaragasztjuk, és ez az egész majd kiadja. Ezek folyamatok, sok évszázad együttélésének jó és rossz napjai; olyan folyamatok, amelyekben történtek nagyszerű dolgok, ünnepek, amikor békében és kimondottan egymást tisztelve éltek itt a legkülönbözőbb népek, alkotva egy nemzetet, és természetesen voltak olyan időszakok, amelyek közül a XX. század mégiscsak elvitte – idézőjelben – a pálmát, amikor a legrosszabb emberi természet tudta a vezényszavakat mondani erről vagy arról az oldalról, nemzetet alkotó közösségeket egymásra uszítva. Ez tehát nem önmagában egy közösség tragédiája – szerintem helyesen mondja az elnök úr –, hanem egy nemzet tragédiája, ezért a megemlékezés sem csak egy közösség kötelessége, hanem egy nemzet kötelessége, és ha ezt nem tesszük meg, akkor szégyellhetjük magunkat, ha pedig megtesszük, akkor próbáljuk azt a legjobb színvonalon tenni.

Persze van olyan, amikor úgy kell tudni megfogalmazni a nemzet, hogy azt ebben a házban, az ország házában és a házon kívül is hallja és hallhassa mindenki, éppen azért, mert

igenis vannak közös céljaink; ezért fölösleges dolgokra fölösleges reflektálni, közösséget sértő dolgokra meg kötelesség. Itt ez történt. Erre lehetséges olyan reakció, amit – azt gondolom, hogy tisztelet érte – az elnök úr megtett, és van egy másik válasz: minél jobban és magasabb színvonalon e pályázatoknak a megvalósítását figyelemmel kísérni. Higgyék el, hogy az válasz, amikor Magyarország sok száz településén vagy éppenséggel az országhatárokon kívül ezeknek a pályázatoknak a megvalósítói, majd a pályázat megvalósulása azt a választ adja, amit mi itt közösen vallunk. Ezért az ellenzék legnagyobb pártjának nevében én ezt a pályázati kiírást támogatom, helyesnek tartom, hogy a holokauszt borzalmainak 70. évfordulójára az ország emlékezzen. De ne csak emlékezzen, hanem valóban küldjünk jelzést, figyelmeztetést azoknak, akik nemcsak hogy úgy, mint mi, személyesen nem voltunk ennek tanúi, elszenvető alanyai, részesei, hanem nálunknál két generációval fiatalabbak, akik már a demokratikus Magyarország körülményeit tekintik általánosnak és természetesnek. Ez viszont kötelessége annak is, aki akár családjá által, akár személyében érintett volt, és kötelessége annak is, akire meg rábízták a választók a felelősséget, hogy ezt az országot jó irányba vigye. Ezért úgy gondolom, hogy ha arra mód van, akkor a Miniszterelnökség ezt a megnövelt keretet használja arra a célra, amire az eredeti pályázatot kiírta. Én is szeretném eljuttatni kiegészítő javaslatomat a Miniszterelnökség mint döntéshozó szerv felé; gondolom, ezt megtehetem, és meg is fogom tenni.

Higgyék el – ezt meg inkább egy magyar emberként, aki részt vesz ennek a bizottságnak az ülésén, és nem címmel, titulussal vagy névjegykártyával rendelkezik –, néha nagyon nehéz azokat a demokratikus elveket, amit az ember vall, amit én vallok, minden körülmények között úgy tartani, hogy ne ordítsak; nem könnyű. Első hallásra értem, de nem vagyok hajlandó hozzászokni – örülök, hogy más sem –, három és fél éve bizottsági ülésről bizottsági ülésre. Egyébként, ha bárki azt gondolná, hogy a téma az, ami ezt a stílust előhozta, akkor nagyon téved. Nem tudnak olyan kulturális témát mondani, amire egyébként ne hasonló módon kerültek volna elő, amikor nem volt nyilvános az ülés, vagy amikor éppen nyilvános volt, csak nem volt érdeklődés, és akár én vagy az én pártom, akár a jelképesen velem szembe ülő kormánypárti képviselők tették azt meg, a közművelődéstől a művészeteken keresztül. Nem vagyok hajlandó hozzászokni. Viszonylag komoly önfegyelmet igényel, hogy egyébként parlamenti képviselőhöz méltó módon tudjak, tudjunk vitatkozni, de nekünk mégiscsak az a dolgunk, hogy egymással kulturáltan, érvt érvtel szembehelyezve vitatkozzunk, és két tucat ember munkáját vagy gondolatait nem szabad, hogy hagyjuk tönkretenni egy vagy két másiknak. Kérem tehát, hogy azzal a tisztességgel bonyolítsák le a pályázatot, ahogy ezt kiírták, és idáig tették, miközben egyébként nem egy olyan időszak jön, amikor mi nagyon sok dologban egyet tudunk érteni – ezt én eddig is szóvá tettem, és ezután is szóvá fogom tenni –, ráadásul a holokauszt-emléknap, április 16-a vélhetően nagyon közel lesz a választásokhoz, akár így előtte, akár úgy, hiszen egy fix, szomorú esemény emléknapja.

Azt javaslom végül, hogy a választási küzdelemben úgy tudjunk érvelni, hogy a magyarországi holokauszt 70. évfordulója a demokratákat összekösse, egymással szemben értelemszerűen; mi ezt fogjuk alkalmazni. A tisztességes megemlékezés és a jövő figyelmeztetése az, ami ezt a témát elő kell, hogy hozza, és nem olyan – nyilván sok ilyen kérdés lesz –, ami szétválaszt, és ami a választási küzdelemben vitára ad okot. Kérem szépen a Miniszterelnökség munkatársait, államtitkár urat is, hogy ezt az irányt ebben az ügyben vigye végig, és akkor hasznára lesz ennek az országnak – ebben a kérdésben, ebben az ügyben mi ezt a törekvést támogatni fogjuk –, és csinálják végig rendesen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Azt a lábjegyzetet teszem hozzá mindahhoz, amit elmondott, hogy azért persze könnyebb lenne az életünk, ha mindezt, amit itt Novák képviselő úrtól újfent, immár kétszázhuszonnyolcadszor végighallgattunk, nem kellene végighallgatnunk, és a Magyar Országgyűlésnek is nagyon jót tenne, ha ilyen elemek nem

lennének a Magyar Országgyűlés képviselői, de valóban vendégeinknek is csak azt tudom mondani, hogy ezt méltósággal kell viselni. Bármilyen hihetetlen, volt már ennél súlyosabb és feszültebb a helyzet, úgyhogy még nekem is, aki egyetemista koromban bokszoltam, Hiller miniszter úrra kell néztem, hogy az előbb elmondott példáját újra és újra felidézzem a fejemben. De most komolyra fordítva a szót, Menczer képviselő asszony jelentkezett, aki úgy tudom, hogy még valami javaslattal is akar élni; itt jelezték a kollégáim. Parancsoljon, képviselő asszony!

Menczer Erzsébet (Fidesz)

MENCZER ERZSÉBET (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Mindkettőjüknek szeretném megköszönni, amit mondtak, mert Hiller képviselő úr valóban megfogalmazta, hogy igen, nekünk sokszor nagyon nagy önfegyelemre van szükségünk, hogy ne ordítsunk a bizottsági ülésen, és emberhez méltó módon viseljük azokat a támadásokat, amiket képviselőtársunktól kapunk. Nem egyszerű így parlamenti képviselőként dolgozni, de abban különbözünk tőle és a pártjától, hogy így tudunk viselkedni; ő meg nem tud viselkedni.

L. Simon László képviselő úrnak pedig nagyon szépen köszönöm, hogy megemlítette a Szovjetunióban volt Magyar Politikai Rabok és Kényszermunkások Szervezetének emléknapi ünnepségén elmondott beszédét. Mi abszolút egyetértünk abban... Engedjék meg, hogy én itt a duplán érintett jogán szóljak, hiszen mielőtt az édesapámat az oroszok elvitték tíz évre politikai elítéltként a gulág rabtelepeire, volt szerencséje a nyilasok pribékjei keze közé is kerülni, úgyhogy az ő vendégszeretetüket is élvezte egy darabig, miközben a nagyszüleink zsidó barátokat mentettek a pincében. Azt gondolom tehát, hogy tisztességes magyar embernek egyformán el kell ítélni minden diktatúrát, és ebben mindannyian egyetértünk itt demokráciaként, hogy a barna- és a vörösinges fasizmus között nincsen különbség, és egyformán emlékeznünk kell a gaztettekre.

A következő év egy olyan emlékévé lesz Magyarországon, ahol méltó módon az utókornak, a jelennek és a múltnak is bemutatjuk és feltárhatjuk mindazt, ami a lelkünket, a szívünket bántja, és olyan programsorozatot támogatunk mi most itt, ezen a bizottsági ülésen, amelyet Magyarország és a magyar zsidóság megérdemel.

Elnök úr, óbudai képviselőként kötelességemnek érzem, tekintettel arra, hogy Óbudán is nagyon nagyszámú zsidó közösség van, és figyelemmel kísérem az ő ténykedésüket, munkájukat – zsinagóga is található Óbudán, amelyben a Magyar Televízió egy stúdiója működik –, szeretnék javaslatot tenni arra, hogy az óbudai Veres Péter Gimnáziumot, az ő programjukat a kiegészítő listában támogassuk 500 ezer forinttal. Arra szeretném kérni elnök urat, hogy a Miniszterelnökség felé közvetítse a kérésemet, hiszen ez a gimnázium az összes kerületi középiskolát felölelve olyan emlékprogram-sorozatot képvisel Óbudán, amely méltán megérdemli a magyar parlament és a Miniszterelnökség támogatását. Arra szeretném önöket kérni, hogy az óbudai Veres Péter Gimnáziumot 500 ezer forinttal támogassuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Mindenképpen szeretném, ha a 300 millió forintot nem lépnénk át, tehát én azt tudom elképzelni, hogy a kiegészítő listában jó pár olyan tétel is van, ahonnan le tudunk venni 500 ezer forintot, és akkor ezzel a kiegészítéssel szerepeltetjük, tehát én úgy szeretném a Miniszterelnökségnek felterjeszteni a kiegészítő listát, hogy tényleg a 300 millió kereten belül legyünk.

Miniszter úrnak is van egy kiegészítő javaslata. Ezt megnézte, miniszter úr, hogy ez nem szerepel ezek szerint a kiegészítő listán? *(Dr. Hiller István: Nem.)* Ezt megnézted? *(Dr. Hiller István: Igen, de nincsen benne.)* Jó, akkor erre még visszatérünk, akkor még ezt megnézzük, hogy mit tudunk ezzel kezdeni.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e még hozzászólás. Nagy Csaba képviselőtársunk. Parancsoljon, képviselő úr!

Nagy Csaba (Fidesz)

NAGY CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Emlékbizottság! Azt gondolom, hogy nagyon értékes gondolatokat hallottunk elnök úrtól és miniszter úrtól is, és ha megengedik, ennek a gondolatmenetnek a folytatásaképpen mindenképpen szeretnék az igenekről beszélni és arról, hogy mit is jelentenek ezek a pályázatok a gyakorlati életben, mondjuk, abban a városban, ahol én képviselő vagyok, mert azt gondolom, hogy ezek azok az érvek, amelyek be tudják mutatni a mai magyar hétköznapot és valóságot, és talán ezek azok az érvek és információk, amelyek helyre tudják tenni Novák képviselő úr ámokfutását a mai bizottsági ülésen.

A mi pályázatunknak, amit közösen nyújtottunk be, talán a mottója – ha lehet ezt így megfogalmazni – az volt, hogy „A legnagyobb ellenség az elhazudott ember”. Akkor, amikor Pécs Európa kulturális fővárosa lett, és mai időszakban kulturális városként próbálja meg magát megfogalmazni, mi átnéztük a pécsi kulturális programunkat és azokat a történelmi eseményeket, amelyek Péccsett bekövetkeztek. Arra a megállapításra jutottunk, hogy a pécsi zsidóság vonatkozásában nekünk nagyon sok olyan adósságunk van, ami az elmúlt évtizedekben felhalmozódott, hiszen nagyon kevesen tudják azt, hogy a pécsi zsidóságnak – amelynek száma körülbelül 3000 ember volt – a 90 százaléka nem tért vissza a városunkba. Megdöbbentő adatokat tudtunk elmondani a fiataloknak a megemlékezések során, hiszen 14 év alatti pécsi zsidógyermek nem érkezett vissza a városba, gyakorlatilag az összes oktatási intézményünk üresen tátongott a második világháború és a viláégés után.

A pécsi zsinagógában összesen 448 férfi tudott leülni, és 476 hölgy tudott helyet foglalni. Hihetetlen, amikor az ember bemegy, és látja azt, hogy a pécsi zsidóság ilyen vonatkozásban tulajdonképpen azt kell mondanom, hogy súlyos, vissza nem vonható veszteségeket szenvedett, úgyhogy ezért is veszünk részt mi magunk politikusként, városvezetőként, szülőként, apaként azokon a megemlékezéseken, amelyek a városunkban rendszeresen előfordulnak. Ami talán nagyon fontos, hogy ezt a Pécsi Zsidó Hitközség és a Római Katolikus Szent Egyed Közösség szervezi minden egyes évben. Ezért is örülök annak, hogy a Pécsi Zsidó Hitközség pályázata 3 millió forinttal nyert, és talán ezért is nyújtottunk be egy pályázatot, „Érdekes Pécs” címmel, ahol is a zsinagógára, illetve a baranyai, pécsi zsidók életének a bemutatására 114 millió forintot fogunk tudni a közeljövőben elkölteni.

Azt gondolom, hogy ezek mind-mind válaszok Novák képviselő úrnak a felvetéseire. Talán engedjék meg, hogy mondjak egy másik olyan programelemet is, amit a Janus Pannonius Múzeummal, a Baranya Megyei Levéltárral, a Pécsi Tudományegyetemmel, a civil közösséggel, a Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesülettel, illetve városi cigány önkormányzattal közösen nyújtottunk be: ez egy romaholokauszt-múzeum megalakítása, az alapvető beruházások elkezdése, amely „Romaholokauszt Emlék- és Dokumentációs Központ” lenne a terveink szerint.

Mindenképpen szeretném itt elmondani, hogy ez a civil szervezet, akinek a vezetője Kosztics István, 1989-ben kezdte el a működését, 1998-ban tudta felépíteni és felavatni azt az épületet, ahol ezt a több száz négyzetméteres központot létre tudjuk hozni. Talán annyit még elmondanék az új tevékenységükről, hogy 2004-ben kezdték el a romaholokauszt- emlékezésorozatot, amikor festőiskolás kiállítást nyitottak, illetve – az országban először – 2004. október 26-án egy márvány emlékművet avattak fel.

Szeretném megköszönni mind a bizottságnak, mind azoknak, akik ezt az értékelő munkát elvégezték, hogy az értékelés során végig tudták nézni ezt az 1073 pályázatot. Azt külön értékelem ilyen vonatkozásban, hogy ez a pályázat a romaholokauszt- emlékévk vonatkozásában is kiemelt támogatást kap ezzel a 11 millió forinttal. Remélem, hogy városunk egy országos példát tud mutatni ilyen tekintetben, és remélem, hogy ezek adekvát válaszok arra, ami a mai ülésen elhangzott. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, úgy is, mint Pécs alpolgármesterének a felszólalását. Azért szaladgálok közben a teremben, nem tiszteletlenségből, mert itt még néhány egyeztetést kellett lebonyolítanom gyorsan. Hiller miniszter úr még javasolta a Politikatörténeti Intézet pályázat és a Santiago-filmpályázatnak a támogatását, illetve a hetek.hu pályázatát, de az nem tudom, hogyan került el az én figyelmemet, akkor arra még hadd térjünk vissza, hadd nézzem meg közben.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, hogy nem. Akkor a képviselői kört ezennel lezárom, és tisztelettel kérdezem meg vendégeinket, hogy kívánnak-e hozzászólni. Parancsolj!

Hozzászólások a meghívottak részéről

Szabó György (Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány)

SZABÓ GYÖRGY kuratóriumi elnök (Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány): Köszönöm szépen, az eddigiekkel ellentétben... Barátaim, kollégáim ismernek, hogy nem a legnyugodtabb személyiségek közé tartozom, de alapvetően nem lehet túrni ezt a fajta viselkedést, amit itt a... – nem tudom, hogy minősítsem a kollégát vagy nem tudom, kicsoda elmondott.

Alapvetően a pályázatokkal foglalkozva úgy gondolom, hogy mind elnök úrral, mind miniszter úrral, mind a képviselő urakkal egyetértve úgy gondolom, hogy egy páratlan, kitűnő munka folyt. Úgy gondolom, hogy egyrészt a Magyarországi Zsidó Örökség Közalapítvány nevében, de úgy gondolom, hogy az itt ülők egy része vagy mindannyiunk nevében bátran köszönetet lehet mondani azért a rendkívüli munkáért, ami a pályázatok elbírálását, a rengeteg pályázat beérkezését és annak igen kitűnő minőségi tartalmát jellemzi. Egyike vagyok azoknak, akik egyenként olvastuk el ezeket a pályázatokot, és ahogy a bizottságnak is, nekünk is nagyon nehéz feladat volt, hogy kiválasszuk azokat a pályázatokot, amelyeket aztán javasoltunk a bizottság elé. Külön hangsúlyt fektettünk arra, hogy oktatási projekteket, iskolákat, egyházakat emeljünk ki annak tekintetében, hogy a megemlékezés teljes körű legyen, és igen nagy hangsúlyt fektettünk a fiatalok oktatására, arra, hogy a most felnövő fiatalság körében már ne a Novák Elődhez hasonló vélemények tudjanak elhangzani.

Még egyszer – hogy rövid legyek –, csak és kizárólag tényleg az őszinte köszönetemet szeretném kifejezni a bizottság irányába, és mindenkinek, aki ezzel foglalkozott, külön polgármester uraknak, akikkel hosszú hónapok óta és egyébként is kapcsolatban vagyunk. Úgy gondolom, hogy ezt az utat folytatni kell, és Magyarországnak ez az út a jövője. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kirschner Péter!

Kirschner Péter (Magyar Zsidó Kulturális Egyesület)

KIRSCHNER PÉTER elnök (Magyar Zsidó Kulturális Egyesület): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottsági Tagok! Úgy látszik, én valamivel nyugodtabb vagyok Szabó György barátomnál, de nekem is nagyon vissza kellett fognom magam. Sajnálom, hogy a Házszabály csak a szó megvonását teszi lehetővé, és nem teszi lehetővé, hogy kötelezzék a képviselőt, hogy ne némi büszkeséggel elhagyja a termet, hanem igenis hallgassa végig, ami történik...

ELNÖK: Fogmosásra...

KIRSCHNER PÉTER elnök (Magyar Zsidó Kulturális Egyesület): ... de ez személyes ügy. A Holokauszt Emlékbizottság tagjaként egyike voltam, akik kezdeményezték, hogy ez a

bizonyos úgynevezett civil pályázat megvalósuljon, és örülök, hogy itt a végkifejlet közelében elmondhatok két gondolatot. Az egyik – és ez adalék az előttünk lezajlott vitához –, hogy mindez azt bizonyítja, hogy nem iksz forintra van szükség, hanem arra, hogy minél több közösség gondolkodjon, hogy mit tehet az emlékek és az emlékezet megőrzéséért, és ezt meg is tették azok a közösségek, akik pályáztak. Függetlenül attól, hogy kicsik voltak vagy nagyok, kis pénzt vagy nagy pénzt kértek, emögött olyan gondolkodás mutatkozik meg, ami példája lehet a magyar demokráciának. Éppen ezért azt gondolom, hogy azért is felelősek vagyunk mindannyian – és bocsánat, hogy ide címzem –, de elsősorban a politikusok, a parlamenti képviselők, a parlamenti pártok, hogy ennek a néhány száz vagy néhány ezer közösségnek a gondolata, az együttes cselekvése, amelynek folyamán megvalósítják a pályázatokat, valóban elérje a célját, és gondoljunk arra, hogy ezeknek az embereknek, iskoláknak, pedagógusoknak, művelődési intézményeknek vagy bárkinek, akik pályáztak, milyen közegben kell megvalósítaniuk ezt a pályázatot. Figyeljünk arra – amennyire tehetjük, együttesen –, hogy ne keseredjen meg a szájuk íze, hogy amikor egy megemlékezést megtartanak, akkor szembesülniük kell mindenféle provokációval és egyéb olyan elképesztő cselekvéssel szóban vagy tettben, amely az ő munkájuk eredményét kétségbe vonná. Ha nem tudunk ilyen társadalmi környezetet teremteni, akkor ez a pályázat csak félig éri el a célját. Van egy pozitív oldala ennek a dolognak, és sajnos számolnunk kell egy negatív környezettel, amely környezetet kell minél inkább baráttivá, emberivé, humanistává tenni; ha ezt meg tudjuk tenni, így van értelme a pályázatok lebonyolításának. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Heisler András elnök úr, parancsoljon!

Heisler András (Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége)

HEISLER ANDRÁS elnök (Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Hölgyeim és Uraim! Nagyon röviden szeretnék két mondatot hozzászólni, egyrészt megköszönni L. Simon Lászlónak, hogy helyettünk is válaszolt Novák képviselőnek a gondolataira – mondjuk így, hogy „gondolatai” –, és nem kellett itt külön nekünk ez ügyben reagálni. Szeretném elmondani, hogy világos célokkal lett kiírva ez a pályázat, és rendkívül korrekt együttműködés alakult ki a bizottság, a Miniszterelnöki Hivatal és a magyarországi zsidószervezetek között, ezt az együttműködést ráadásul rendkívül rövid határidőn belül kellett végrehajtani, úgyhogy itt nemcsak a képviselő urak és a bizottság éjszakázott, hanem a zsidószervezetek is, és éjfélig dolgozva több napon keresztül próbáltunk ésszerű javaslatot készíteni a pályázatokra.

Felmerül a kérdés sokszor, hogy sok-e vagy kevés a holokauszthoz kapcsolódó program, és nagyon sok véleményt formáló zsidó és nem zsidó ember ebben a kérdésben megnyilvánult – igen, nagyon sok a program –, és hogy lehet-e ez kontraproduktív az országban a közéletben. Ha végiggondoljuk, igen, lehet kontraproduktív, de csak rövid távon, és ez nagyon fontos. Ilyen és hasonló provokációk tehát bizonyára lesznek, de ez a kontraproduktivitás nagyon rövid távon lesz, mert hosszú távon, úgy gondolom – ismerve a pályázati anyagokat vagy azok zömét –, rengeteg olyan program van, amely új kiállításokat csinál, új intézményeket hoz létre, ismeretterjesztés új csatornáit nyitja meg, oktatási programokkal van tele a pályázatoknak egy része, pedagógus-továbbképzés... Ezek mind olyanok, amelyek hosszú távon fogják segíteni a holokauszt traumájának a feldolgozását Magyarországon, és úgy gondolom, hogy ezzel ez az egész projekt el fogja érni a célját, úgyhogy köszönöm szépen mindenkinek az együttműködést, és remélem, hogy ez a jövőben is fog folytatódni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Parancsoljon! Tamási Judit!

Dr. Tamási Judit (Külügyminisztérium, Miniszteri és Parlamenti Államtitkári Kabinet)

DR. TAMÁSI JUDIT (Külügyminisztérium, Miniszteri és Parlamenti Államtitkári Kabinet): Köszönöm szépen a szót. Tamási Judit vagyok, a Külügyminisztérium képviselője. A Holokauszt Emlékbizottság egyik kormányzati szereplőjét képviselem itt, név szerint Németh Zsolt államtitkár urat, aki az Emlékbizottság tagja, és akinek a nevében szeretném elnök úrnak megköszönni a megbízást.

Szeretnék beszámolni önöknek, mind a Kulturális és sajtóbizottságnak, mind a Holokauszt Emlékbizottság tagjainak arról, hogy a Külügyminisztérium hogyan próbált hozzájárulni ennek a pályázati rendszernek a sikeréhez. Emlékeztetni szeretném önöket arra, hogy a Külügyminisztérium már túl van egy sikeres emlékéven, ez a Wallenberg-emléké volt, és a két emlékéven szellemiségében, azt gondolom, hogy nagyon fontos közös vonás az, hogy a civil társadalmat minél erősebben be kívántuk és most is be kívánjuk vonni. Konkrétan a pályázati kiírás megjelenésekor a magyar külképviseletek kaptak egy körutasítást, amelyben megküldtük a pályázati felhívást és az űrlapot, és arra biztattuk őket, hogy próbáljanak meg minél több potenciális pályázót megkeresni, és pályázatokat generálni. Valóban sikerült is ilyen pályázatokat generálni, a magyar külképviseletek támogatólevelet adtak, társpályázóként is közreműködtek, sőt önállóan is pályáztak, tehát remélem azt, hogy a nagyszámú külföldi pályázatban a Külügyminisztériumnak is szerepe van.

A háttérintézetek közül nagyon aktív volt a Lantos Intézet és a Magyar Külügyi Intézet részben önálló, és részben közös pályázatokat adtak be például egy közös közép-európai platform létrehozására, amely az előítéletekkel, népirtásokkal és a múlt feldolgozásával foglalkozik, vagy Vida Jenő munkásságával, aki jelenleg a Külügyi Intézetnek otthont adó Bérc utcai villának az építetője volt, és egy kevésbé ismert személyisége a magyar közéletnek.

Támogatásunkkal adott be pályázatot a Wallenberg Egyesület, aki már az említett Wallenberg-év során is kiemelt civil partnere volt a Külügyminisztériumnak. Sikerült amerikai magyar szervezetet mozgósítani annak érdekében, hogy a magyar embermentő tevékenység egy eddig kevésbé méltatott személyiségének, Koszorús Ferencnek tudjunk emléket állítani, és nagyon sok pályázat született tudomásunk szerint határon túli magyar területeken; ilyen például a beregszászi zsinagóga pályázata, ahol már csak ez a pályázati pénz hiányzik ahhoz, hogy tényleg kész legyen az épület helyreállítása.

Azt gondolom, hogy ha a pályázatot elbíráló szervek pozitívan döntenek a beregszászi főiskolának egy olyan pályázata mellett, amely a holokauszt és a málenkij robot párhuzamait tárgyalja, vagy egy pozsonyi magyar kutatóintézetnek azon pályázata mellett, amely az első bécsi döntést követően visszacsatolt területeken kutatja a holokausztot, vagy segítik a kolozsvári evangélikus egyházat, hogy méltó módon emlékezzen meg Járosi Andorról, akit a Szamos-parti város Wallenbergjének szoktak titulálni, akkor ezzel nemcsak az elsődleges célt, tehát a megemlékezést és a főhajtást teljesítjük, hanem ez nemzetpolitikai célokat is szolgál. Ezt szeretném a figyelmükbe ajánlani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* További hozzászólási szándékot nem látok. Ezennel a vitát berekesztem, és megkérdem, hogy esetleg a Miniszterelnökség részéről államtitkár úr egy pár szóban kíván-e zárszót mondani. Parancsoljon, helyettes államtitkár úr!

Dr. Mikecz Péter (Miniszterelnökség)

DR. MIKECZ PÉTER igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár (Miniszterelnökség): Csak röviden szeretném megköszönni mindenkinek a munkáját és segítségét, illetve azt a bizalmat, amivel az irányunkban ebben az ügyben vannak. Mi ezt

felelősségnek tekintjük, szeretnénk tisztességgel elvégezni ezt a munkát, és megszolgálni a bizalmukat. Köszönjük szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégeink! Köszönöm szépen mindenkinek a részvételt a vitában. A kis intermezzo ellenére is úgy gondolom, hogy ez egy előremutató folyamat, előremutató maga a pályázat, előremutató az együttműködés, előremutató a társadalmi, közösségi érdeklődés és igény, azt is mondhatnám, hogy az ellenzék és a kormányoldal mértéktartó és demokratikusan elkötelezettebbek közötti együttműködés is előremutató és példaértékű ebben az esetben, amit meg is köszönök. Most lezárom a vitát, és szavazásra bocsátom a javaslatokat.

A következőt javaslom a bizottságnak. Először is hozzunk egy határozatot arról, hogy az előzetesen beérkezett pályázatok feldolgozása, áttekintése, megismerése után az eredeti keretösszegnek megfelelő mértékben, összesen 377 pályázatot javasoljunk a Miniszterelnökségnek támogatásra, nem túllépve a másfélmilliárdos keretet. Ez lenne az 1. számú határozati javaslatunk.

Most szépen megfogalmazzuk, meg is fogalmazom a jegyzőkönyv számára, hogy ne legyen utána gond: "A parlament Kulturális és sajtóbizottsága 2013. december 10-ei ülésén a Miniszterelnökség felkérésének eleget téve a határozatunk mellékletét képező listának megfelelően javasolja a kormánynak megkötni a másfélmilliárdos keretösszeg terhére a támogatási szerződések." Ez az első határozatunk, és ahhoz mellékeljük ezt a kiosztott listát. Aki ezzel egyetért, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta a javaslatot."

A következő határozati javaslat pedig a következő: „Tekintettel a pályázók nagy számára, a pályázati igények jelentős mértékére és a pályázati célok összetettségére, a bizottság javasolja a kormánynak, illetve a Miniszterelnökségnek, hogy további 300 millió forintot fordítson a jövő évi megemlékezésekre, és az előző határozat mellékletét képező listán kívül a plusz pályázati csomagot is – összesen 56 pályázatot – támogasson. Javasoljuk a Miniszterelnökségnek megfontolásra, hogy az ülésen elhangzott összesen négy javaslatot – Menczer képviselő asszony egy javaslatát és Hiller miniszter úr három javaslatát – szintén fontolja meg, és ebbe a 300 millió forintos csomagban, amennyiben lehetőség van rá, építse be.” Aki ezzel egyetért, tehát a B-lista támogatási szándékával és azzal a néhány kiegészítési javaslattal, ami elhangzott, egyetért, az kérem, hogy kézfeltartással szíveskedjék jelezni! *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság ezt is egyhangúlag támogatta.

Arra kérem a Miniszterelnökség munkatársait – illetve erről fogok beszélni Lázár államtitkár úrral is –, hogy amennyiben lehetőség van rá, így akkor összesen 1,8 milliárd forintról szülessék döntés és támogatási szerződés.

Tisztelt Vendégeink! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenkinek köszönöm a részvételét, köszönöm, hogy eljöttek és megtiszteltek bennünket; a napirendi pontot ezennel lezárom, és miután nincs több napirendi pontunk, a bizottsági ülést is berekesztem. Képviselőtársaimnak a mai plenáris ülésre jó munkát kívánok! Köszönöm szépen mindenkinek a részvételét.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 59 perc)

Pálffy István
a bizottság alelnöke

L. Simon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Várszegi Krisztina